

ОЗНАКОМИТЕЛЬНЫЙ ФРАГМЕНТ

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь

УСТАНОВА АДУКАЦЫІ

“ВІЦЕБСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ЎНІВЕРСІТЭТ ІМЯ П.М. МАШЭРАВА”

(ВДУ ІМЯ П.М. МАШЭРАВА)

УДК 811.161.3'27(047.31)

Рэг. № 20210458

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па навуковай рабоце
доктар пед. навук, прафесар

_____ Я.Я. Аршанскі
“ ” 2026 г.

СПРАВАЗДАЧА
АБ НАВУКОВА-ДАСЛЕДЧАЙ РАБОЦЕ

**Функцыянаванне сучаснай беларускай мовы ў вуснай камунікацыі і пісьмовым
тэксце: сацыяльна-дзяржаўны, нацыянальна-культурны
і краязнаўча-рэгіянальны параметры**

заданне 6.1.08 «БЕЛАРУСКАЯ МОВА: ЭТНАЛІНГВІСТЫЧНЫ,
САЦЫЯЛІНГВІСТЫЧНЫ І ЛІНГВАКУЛЬТУРАЛАГІЧНЫ АСПЕКТЫ
ДАСЛЕДАВАННЯ»

падпраграмы “Беларуская мова і літаратура”

ДПНД “Грамадства і гуманітарная бяспека беларускай дзяржавы”,

(заключная)

Навуковы кіраўнік НДР,
кандыдат філалагічных навук, дацэнт,
дацэнт кафедры беларускай
і рускай філалогіі _____

А.С. Дзядова

СПІС ВЫКАНАЎЦАЎ

Навуковы кіраўнік тэмы:
канд. філал. навук, дацэнт,
дацэнт кафедры беларускай
і рускай філалогіі

_____ А.С. Дзядова (уводзіны,
раздзел 2, 3, заключэнне)

Выканаўцы тэмы:
канд. філал. навук, дацэнт,
дацэнт кафедры
мовазнаўства (2021-2022 гг.)

_____ К.С. Півавар
(раздзел 1)

канд. філал. навук, дацэнт,
дацэнт кафедры беларускай
і рускай філалогіі

_____ Г.К. Семянькова
(раздзел 3, 4)

аспірант, старшы выкладчык
кафедры беларускай
і рускай філалогіі

_____ В.Ю. Радзюль
(раздзел 4, 7)

старшы выкладчык
кафедры беларускай
і рускай філалогіі

_____ К.А. Зайцава
(раздзел 4)

магістрант

_____ Д.Г. Марчанка
(раздзел 4)

канд. філал. навук, дацэнт,
дацэнт кафедры беларускай
і рускай філалогіі

_____ Ю.М. Бабіч
(раздзел 5)

канд. філал. навук, дацэнт,
дацэнт кафедры беларускай
і рускай філалогіі

_____ В.Э. Зіманскі
(раздзел 6, 8)

канд. пед. навук, дацэнт,
дацэнт кафедры
мовазнаўства (2021-2022 гг.)

_____ С.В. Мартынкевіч
(раздзел 8)

Нормаантроль

_____ Т.В. Харкевіч

РЭФЕРАТ

Справздача 243 старонкі, 1 кн., 93 крыніцы, 2 дадатакі

БЕЛАРУСКАЯ МОВА, ДЫЯЛЕКТНАЯ ФРАЗЕАЛОГІЯ, КЛЮЧАВЫЯ КАНЦЭПТЫ, ЛІНГВАКРАІНАЗНАЎЧЫ, НАРОДНА-ДЫЯЛЕКТНАЯ МОВА, МІКРАТАПАНІМІЯ, НАЦЫЯНАЛЬНА-КУЛЬТУРНЫ, НЭЙМІНГ, ПУБЛІЦЫСТЫЧНЫ ДЫСКУРС, РЭГІЯНАЛЬНЫ, САЦЫЯЛЬНА-ДЗЯРЖАЎНЫ, СЛОЎНІК ЛІНГВАКУЛЬТУРЫ, ТАПОНІМ, ТРАДЫЦЫЙНАЯ КУЛЬТУРА

Аб’ект даследавання – апелятыўная і анамастычная лексіка з нацыянальна-культурным кампанентам значэння, рэгіянальныя тапанімныя і мікратапанімныя найменні, фразеалагічныя і парэміялагічныя адзінкі народна-дыялектнай мовы Віцебшчыны як крыніца лінгвакраіназнаўчай інфармацыі.

Мэта працы – выявіць найважнейшыя асаблівасці і параметры функцыянавання беларускай мовы першай чвэрці XXI ст. у вуснай і пісьмовай камунікацыі, на падставе чаго выпрацаваць аргументаваныя рэкамендацыі па яе выкарыстанні ў сферы культуры, адукацыі і гуманітарнай бяспекі беларускай дзяржавы.

Метады даследавання – апісальна-аналітычны, сацыялінгвістычны, таксанамічны, супастаўляльны, статыстычны.

У працэсе вызначэння найважнейшых асаблівасцей і параметраў функцыянавання беларускай мовы першай чвэрці XXI ст. у вуснай і пісьмовай камунікацыі распрацаваны спосабы выяўлення і лексікаграфічнага апісання беларускай моўнай карціны свету; ахарактарызаваны сацыякультурны кампанент лінгвакраіназнаўчых адзінак беларускай мовы; устаноўлены асноўныя параметры лексікаграфічнай інтэрпрэтацыі дыялектнай фразеалогіі Віцебшчыны і праведзена лексікаграфічнае апісанне семантыкі, структуры, лінгвагеаграфіі фразеалагічных адзінак народна-дыялектнай мовы Віцебшчыны; вызначаны структурна-семантычныя адметнасці антрапанімікону і мікратапанімікону паўночна-ўсходняй часткі Беларусі; разгледжаны асноўныя тэндэнцыі ў развіцці слоўнікавага складу беларускай мовы ў XX–XXI стст., якія вызначылі станаўленне сучаснай лексічнай нормы; устаноўлены нацыянальна спецыфічны кампанент беларускай лінгвакультуры ў сферы нэймінгу; ажыццёўлены збор і падрыхтаваны корпус тэрміналагічнай лексікі, якая сёння актыўна выкарыстоўваецца ў галіне інфарматыкі, матэматыкі і фізікі, тэлекамунікацый і сувязі.

Канкрэтныя вывады і высновы, зробленыя ў апублікаваных 2 энцыклапедыях і 2 слоўніках, шэрагу навуковых і навукова-метадычных прац, у тым ліку ў 2 манаграфіях, 1 падручніку і 15 вучэбна-метадычных дапаможніках (з іх 4 выдадзены з грыфам

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь), дастаткова актыўна ўкараняюцца студэнтамі пры напісанні курсавых і дыпломных работ, магістарскіх дысертацый, а таксама навучэнцамі Ліцэя ВДУ імя П.М. Машэрава ў працэсе навукова-даследчай дзейнасці, у тым ліку падчас падрыхтоўкі да навуковых канферэнцый, алімпіяд, конкурсаў. Тэарэтычныя высновы і эмпірычная база навуковых даследаванняў могуць быць скарыстаны вучнямі іншых агульнаадукацыйных устаноў пры напісанні прац даследчага характару.

ЗМЕСТ

Пералік скарачэнняў і абазначэнняў	7
Уводзіны	9
1 Спосабы выяўлення і лексікаграфічнага апісання беларускай моўнай карціны свету.....	14
1.1. Моўная карціна свету як базавы тэрмін лінгвакультуралогіі.....	14
1.2. Культурная маркіраванасць моўных адзінак.....	16
1.3. Канцэптасфера беларускай мовы.....	23
1.4. Прынцыпы лексікаграфавання лінгвакультуры ў слоўніках культуры розных тыпаў.....	37
1.5. Канцэпцыя стварэння беларускага лінгвакраіназнаўчага слоўніка: прынцыпы складання і спосабы лексікаграфічнага апісання.....	43
2 Лінгвакраіназнаўчая спецыфіка мастацкіх твораў пісьменнікаў Віцебшчыны	51
2.1. Нацыянальная карціна свету беларусаў праз прызму мовы мастацкага тэксту.....	52
2.2. Лінгвакраіназнаўчы кампанент у прозе Уладзіміра Караткевіча.....	54
2.3. Лінгвакраіназнаўчы патэнцыял твораў Васіля Быкава.....	58
2.4. Нацыянальна-культурная спецыфіка паняцця “Радзіма” ў мове твораў Рыгора Барадуліна.....	62
2.5. Мова твораў Генадзя Бураўкіна як крыніца нацыянальна-культурнай інфармацыі.....	77
3 Народна-дыялектная фразеалогія і парэміялогія Віцебшчыны: лексікаграфічнае апісанне, структурна-семантычныя асаблівасці і лінгвапрагматычны патэнцыял.....	83
3.1. “Слоўнік дыялектнай фразеалогіі Віцебшчыны” і яго значэнне ў беларускай лексікаграфіі.....	83
3.2. Рэгіянальныя фразеалагічныя і парэміялагічныя адзінкі як спосаб адлюстравання моўнай карціны свету беларускага народа.....	86
3.3. Фразеалагічная рэпрэзентацыя нацыянальнага характару беларусаў у народных гаворках Віцебшчыны.....	106
4 Лінгвакраіназнаўчая спецыфіка рэгіянальнай тапаніміі Беларускага Паазер’я.....	112
4.1. Мікратапанімія Віцебшчыны як крыніца інфармацыі пра этнакультурныя і моўныя асаблівасці Беларускага Паазер’я.....	112

4.2 Мікратапанімія Беларускага Паазер’я, матываваная прыродна-геаграфічнай лексікай.....	127
4.3 Структурна-семантычная характарыстыка айконімаў Бешанковіччыны, Лепельшчыны і віцебска-мінскага памежжа.....	137
5 Сацыякультурная спецыфіка моўных сродкаў у сучасным беларускім публіцыстычным дыскурсе	151
5.1 Моўна-стылістычныя асаблівасці сучасных беларускіх СМІ.....	151
5.2 Каларыстычная лексіка ў беларускім публіцыстычным тэксце	167
6 Лексічныя працэсы ў беларускай нацыянальнай мове канца XX – пачатку XXI ст.....	174
7 Беларускамоўны нэймінг у сферы вытворчасці, бізнесу і турызму.....	184
8 Беларуская мова як аб’ект даследавання і вучэбны прадмет у сучаснай адукацыйнай парадыгме.....	200
Заклучэнне	210
Спіс выкарыстаных крыніц	217
Дадатак А.	224
Дадатак Б.....	243

СПІС ВЫКАРЫСТАНЫХ КРЫНІЦ

1. Гумбольдт, В. фон. Избранные труды по языкознанию / В. фон. Гумбольдт. – М.: Прогресс, 1984. – 397 с.
2. Апресян, Ю.Д. Образ человека по данным языка / Ю.Д. Апресян // Избр. тр.: в т. 2. – Москва: Языки русской культуры, 1995. – Т. 2. – 767 с.
3. Попова, З.Д. Семантико-когнитивный анализ языка: монография / З.Д. Попова, И.А. Стернин. – Воронеж: Истоки, 2007. – 250 с.
4. Берестнев, Г.И. Язык и когнитивная структура профетических текстов: Античность и русское православие: монография / Г.И. Берестнев, Я.А. Киреева. – Калининград: Изд-во БФУ им. И. Канта, 2018. – 221 с.
5. Бартминьский, Е. Языковой образ мира: очерки по этно-лингвистике / Е. Бартминьский. – Москва: Индрик, 2005. – 528 с. 6. Маслова, В.А. Лингвокультурология: учеб. пособие / В.А. Маслова. – Москва: Academia, 2001. – 208 с.
7. Садоўская, А.Л. Паняцце моўнай карціны свету ў сучаснай лінгвістыцы і яе роля ў плане вывучэння нацыянальна-культурнай спецыфікі моўных адзінак / А.Л. Садоўская // Працы кафедры сучаснай беларускай мовы / пад рэд. А.Я. Міхневіча. – Мінск: БДУ, 2007. – Вып. 6. – С. 171–179.
8. Телия, В.Н. Первоочередные задачи и методологические проблемы исследования фразеологического состава языка в контексте культуры / В.Н. Телия // Фразеология в контексте культуры; ред. В.Н. Телия. – М.: Языки русской культуры, 1999. – С. 13–24.
9. Опарина, Е.О. Лингвокультурология: метод. основания и базовые понятия / Е.О. Опарина // Язык и культура: сб. обзоров. – М.: ИНИОН РАН, 1999. – Вып. 2. – С. 27–48.
10. Ковшова, М.Л. Лингвокультурологический метод во фразеологии: Коды лингвокультуры / М.Л.Ковшова. – Изд. 3-е. – Москва: ЛЕНАНД, 2016. – 456 с.
11. Воробьев, В.В. Лингвокультурология (теория и методы) / В.В. Воробьев. – М.: Изд-во Рос. ун-та дружбы народов, 1997. – 136 с.
12. Левченко, Е. Украинская концептосфера и симболярий (лингвокультурологический аспект) / Е. Левченко // Славянские языки в свете культуры: сб. науч. ст. – М., 2006. – С. 49–66.
13. Верещагин, Е.М. Язык и культура. Лингвострановедение в преподавании русского языка как иностранного / Е.М. Верещагин, В.Г. Костомаров. – Москва: Русский язык, 1983. – 269 с.
14. Телия, В.Н. Культурная коннотация как способ воплощения культуры в языковой знак [Электронный ресурс] / В.Н. Телия, Е.О. Опарина. – Режим доступа: <https://>

// cyberleninka. ru /article/n /kulturnaya-konnotatsiya- kak- sposob voploscheniya-kultury-v-yazykovou-znak. – Дата доступа: 01.07.2021.

15. Брагина, Н.Г. Память в языке и культуре / Н.Г. Брагина. – Москва: Языки славянских культур, 2007. – 520 с.

16. Сцяцко, П.У. Слоўнік лінгвістычных тэрмінаў / П.У. Сцяцко, М.Ф. Гуліцкі, Л.А. Антанюк. – Мінск: Выш. шк., 1990. – 220 с.

17. Шкраба, І. Лексікалогія: тэарэтычна-практычны курс / І. Шкраба. – Мінск: Тэхналогія, 2012. – 179 с.

18. Степанов, Ю.С. Константы. Словарь русской культуры. Опыт исследования / Ю.С. Степанов. – М.: Языки русской культуры, 1997. – 824 с.

19. Лихачев, Д.С. Концептосфера русского языка / Д.С. Лихачев // Изв. РАН. Сер. литературы и языка. – 1993. – Т. 52, № 1. – С. 3–9.

20. Гістарычны слоўнік беларускай мовы. / склад.І.У. Будзько [і інш.]; пад рэд. А.М. Булыкі; Нац. акад. навук Беларусі. – Мінск: Беларус. навука. – Вып. 1–37. – 1986–2017.

21. Беларускія прыказкі, прымаўкі, фразеалагізмы / склад. Ф. Янкоўскі; прадм. Д.Я. Бугаёва. – Мінск: Беларус. навука, 2004. – 494 с.

22. Лепешаў, І.Я. Слоўнік беларускіх прыказак / І.Я. Лепешаў, М.Я. Якалцэвіч. – Мінск: Беларус. навука, 2002. – 511 с.

23. Пераначуеш – больш пачуеш: Прыказкі і прымаўкі для дарослых і школьнікаў, для разумных і шкоднікаў / уклад. Ф.М. Янкоўскі. – Мінск: Мастацкая літаратура, 2002. – 253 с.

24. Прыказкі і прымаўкі: у 2 кн. / рэд. А.С. Фядосік. – Мінск: Навука і тэхніка, 1976. – Кн. 1. – 560 с.; Кн. 2. – 616 с.

25. Віншаванні і пажаданні на беларускай мове [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: www.vinshuem.damien.bel. – Дата доступу: 10.02.2022.

26. Маляўка, М. Спадчына, або Каб не стаць манкуртам / М. Маляўка. – Мінск: Нар. асвета, 2020. – 159 с.

27. Тарасаў, К. Беларусь: гістарычнае падарожжа для дзяцей / К. Тарасаў. – Мінск: Лекцыя; Бацькаўшчына, 2000. – 112 с.

28. Караулов, Ю.Н. Русский язык и языковая личность / Ю.Н. Караулов. – Москва: Наука, 1987. – 264 с.

29. Вселенная в алфавитном порядке: Очерки о словарях русского языка / В.А. Козырев, В.Д. Черняк. – СПб.: Изд-во РГПУ им. А.И. Герцена, 2000. – 356 с.

30. Киселевский, А.И. Языки и метаязыки энциклопедий и толковых словарей / А.И. Киселевский. – Минск: БГУ, 1977. – 173 с.

31. Евсюкова, Т.В. Лингвокультурологическая концепция словаря культуры: дис. ... д-ра филол. наук: 10.02.19 / Т.В. Евсюкова. – Нальчик, 2002. – 304 с.
32. Галлямова, Н.Ш. К вопросу о типологии словарей лингвокультурологической ориентации / Н.Ш. Галлямова // Русский язык и литература в пространстве мировой культуры: материалы XIII Конгресса МАПРЯЛ: в 15 т. – СПб.: МАПРЯЛ, 2015. – Т. 7. – С. 81–86.
33. Фрост, С.Г. Лингвокультурологический аспект исследования коннотаций (на примере коннотаций существительных тематической группы «семья»): автореф. ... канд. филол. наук. / С.Г. Фрост; Челябин. гос. ун-т, 2006. – С. 9.
34. Арцямёнак, Г.А. Лінгвакраіназнаўчы слоўнік як культурны феномен і дыдактычны інструмент / Г.А. Арцямёнак // Навукова-метадычная думка на Беларусі: матэрыялы рэгіян. (з міжнар. удзелам) навук.-практ. канф., прысвеч. 100-годдзю «Беларускай граматыкі для школ» Б. Тарашкевіча, Віцебск, 5 сн. 2018 г. – Віцебск: ВДУ імя П.М. Машэрава, 2018. – С. 3–7.
35. Арцямёнак, Г.А. Лінгвакраіназнаўчыя адзінкі сучаснай беларускай мовы / Г. А. Арцямёнак // Беларуская мова і літаратура ў славянскім этнакультурным кантэксце : матэрыялы III Рэспубліканскай навукова-практычнай канферэнцыі, Віцебск, 20-21 лістапада 2019 г. / Віц. дзярж. ун-т ; рэдкал.: Г.А. Арцямёнак (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2019. – С. 7–10.
36. Бароўка, В.Ю. Мастацкі этнаграфізм у беларускай прозе XX стагоддзя: манаграфія / В.Ю. Бароўка. – Віцебск : Изд-во УО “ВГУ им. П.М. Машерова”, 2004. – 161 с.
37. Бутэвіч, А.І. Пад небам беларускага слова: пра пісьменнікаў, літаратуру і не толькі / А.І. Бутэвіч. – Мінск : Беларуская навука, 2007. – 258 с.
38. Дзядова, А.С. Чалавек у люстэрку беларускай фразеалогіі і парэміялогіі: манаграфія / А.С. Дзядова. – Віцебск: ВДУ імя П.М.Машэрава, 2013. – 161 с.
39. Вушацкі словазбор Рыгора Барадуліна / укл. Н. Давыдзенка ; прадм. У. Някляева. – Мінск : Кнігазбор, 2013. – 388 с.
40. Полацкія дыяменты: дыялектны слоўнік / Нац. акад. навук Беларусі, Цэнтр даслед. беларус. культуры, мовы і літ., Філ. “Ін-т мовазнаўства імя Я. Коласа” ; навук. рэд. В.М. Курцова. – Мінск : Беларуская навука, 2016. – 116 с.
41. Рэгіянальны слоўнік Віцебшчыны : у 2 ч. / Л.І. Злобін (рэд.) [і інш.]. – Віцебск : УА “ВДУ імя П.М. Машэрава”, 2012. – Ч. 1. – 304 с.

42. Рэгіянальны слоўнік Віцебшчыны : у 2 ч. / склад. : Г.К. Семянькова, Т.А. Грачыха, А.С. Дзядова [і інш.] ; пад рэд. А.С. Дзядовой. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2014. – Ч. 2. – 358 с.
43. Слоўнік Сенненшчыны ў 3 т. Т. 1: А–К / Нац. акад. навук Беларусі, Цэнтр даслед. беларус. культ., мовы і літ-ры, філ. “Ін-т мовы і літ. імя Я. Коласа і Я. Купалы”; уклад.: Н.М. Бунько [і інш.]; рэд. В.М. Курцова, Л.П. Кунцэвіч. – Мінск : Беларус. навука, 2013. – 296 с.
44. Лепешаў, І.Я. Слоўнік фразеалагізмаў. У 2 т. Т. 1. А – Л / І.Я. Лепешаў. – Мінск: Беларус. Энцыклапедыя імя П. Броўкі, 2008. – 672 с.
45. Лепешаў, І.Я. Слоўнік фразеалагізмаў. У 2 т. Т. 2. М – Я / І.Я. Лепешаў. – Мінск: Беларус. Энцыклапедыя імя П. Броўкі, 2008. – 704 с.
46. Лепешаў, І.Я. Фразеалагічны слоўнік беларускай мовы / І.Я. Лепешаў. У 2 т. Т. 1. А – Л. – Мінск: БелЭн, 1993. – 590 с.
47. Лепешаў, І.Я. Фразеалагічны слоўнік беларускай мовы / І.Я. Лепешаў. У 2 т. Т. 2. М – Я. – Мінск.: БелЭн, 1993. – 607 с.
48. Лепешаў, І.Я. Этымалагічны слоўнік фразеалагізмаў / І.Я. Лепешаў. – Мінск: Народная асвета, 1981. – 160 с.
49. Беларуская антрапанімія: вучэбны дапаможнік / Г.М. Мезенка (наук. рэд.) [і інш.]. – Віцебск: УА “ВДУ імя П.М. Машэрава”, 2009. – 254 с.
50. Сцяцко, П.У. Слоўнік лінгвістычных тэрмінаў / П.У. Сцяцко, М.Ф. Гуліцкі, Л. А. Антанюк. – Мінск : Вышэйш. шк., 1990. – 222 с.
51. Суперанская, А.В. Что такое топонимика? Из истории географических названий / А.В. Суперанская. – 2-е изд. – М. : Либроком, 2011. – 178 с.
52. Попов, С.А. Топонимика в системе лингвокраеведческих дисциплин / С.А. Попов // Проблемы литературного и лингвокраеведческого краеведения. – Орёл : Изд-во ОГУ, 2007. – С. 67–71.
53. Подольская, Н.В. Словарь русской ономастической терминологии / Н.В. Подольская. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : Наука, 1988. – 192 с.
54. Адамовіч, Я.М. Мікратапанімічныя назвы / Я.М. Адамовіч. – Мінск : Вышэйш. шк., 1971. – 112 с.
55. Емельянович, В.М. Особенности микропонимии Брестчины / В.М. Емельянович // Региональные особенности восточнославянских языков, литератур, фольклора и методы их изучения. – Гомель, 1985. – Ч. 1. – С. 66–68.
56. Иванова, А.А. Микропонимия Мозырского Полесья / А.А. Иванова. – 2-е изд. – Мозырь : МГПУ, 2007. – 220 с.

57. Мікратапанімія Беларусі. Матэрыялы / АН БССР, Ін-т мовазнаўства ; рэд.: М.В. Бірыла, Ю.Ф. Мацкевіч. – Мінск : Навука і тэхніка, 1974. – 328 с.
58. Яшкін, І.Я. Слоўнік беларускіх мясцовых геаграфічных тэрмінаў: Тапаграфія. Гідралогія / І.Я. Яшкін. – Мінск : Беларус. навука, 2005. – 808 с.
59. Раслінны свет : тэматычны слоўнік / пад рэд. Л.П. Кунцэвіч, А.А. Крывіцкага. – Мінск : Беларус. навука, 2001. – 655 с.
60. Белорусская ономастика. Топонимия: учеб. пособие / А.М. Мезенко [и др.]; под общ. ред. А.М. Мезенко – Минск : Элайда, 2012. – 260 с.
61. Генкин, В.М. Ойконимия и катойконимия Белорусского Поозерья : учеб.-метод. пособие / В.М. Генкин. – Витебск : ВГУ имени П. М. Машерова, 2009. – 115 с.
62. Подольская, Н.В. Словарь русской ономастической терминологии / Отв. ред. А.В. Суперанская. 2-е изд. – М.: Наука, 1978. – 192 с.
63. Лемцюгова, В. П. Беларуская айканімія. Лінгвістычны аналіз назваў населеных пунктаў Мінскай вобласці / В. П. Лемцюгова. – Мінск : Навука і тэхніка, 1970. – 354 с.
64. Васильева, Т. Ю. Реализация персонажного кода культуры в ойконимии Белорусского Поозерья / Т. Ю. Васильева // Ученые записки УО «ВГУ им. П. М. Машерова» : сб. науч. тр. / УО «ВГУ им. П. М. Машерова» ; редкол.: В. Ю. Боровко [и др.]. – Витебск, 2012. – Т. 13. – С. 216 – 226.
65. Генкин, В. М. Третий этап формирования топонимии Витебщины / В. М. Генкин // Наука – образованию, производству, экономике : материалы 74-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 18 февраля 2022 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е. Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск: ВГУ имени П. М. Машерова, 2022. – С. 166 – 167.
66. Бірыла, М. В. Беларуская антрапанімія 1: Уласныя імёны, імёны-мянушкі, імёны па бацьку, прозвішчы / М. В. Бірыла. – Мінск: Навука і тэхніка, 1966. – 328 с.
67. Бут-Гусаім, С.Ф. Анамастыка Брэстчыны ў кантэксце беларускай анамастыкі: вучэбна-метадычны матэрыял / С Ф. Бут-Гусаім. – Брэст: БрДУ імя А.С. Пушкіна, 2021. – 155 с.
68. Жучкевич, В.А. Краткий топонимический словарь Белоруссии / В.А. Жучкевич. – Минск : Изд-во БГУ, 1974. – 447 с.
69. Ліпскі, У.С. Мы : аповесць пра нашы прозвішчы / У.С. Ліпскі. – Мінск : Беларусь, 2006. – 262 с.
70. Список населенных мест Могилевской губернии / Под. ред. Г. П. Пожарова. – Могилев губ. : Могилев. губ. стат. ком., 1910. – СХХV, 250 с., 4 л. портр.; 33.

71. Яшкін, І.Я. Беларускія геаграфічныя назвы. Тапаграфія. Гідралогія / І.Я. Яшкін. – Мінск : Навука і тэхніка, 1971. – 256 с.
72. Гісторыя беларускай зямлі ва ўласных імёнах: па слядах Дзён пісьменства: манаграфія / Г.М. Мезенка, І. Л. Капылоў. – Віцебск : ВДУ, 2015. – 139 с.
73. Шур, В.В. Беларускія ўласныя імёны: Беларуская антрапаніміка і тапаніміка: дапаможнік для настаўнікаў / Васіль Шур. – Мінск : Мастацкая літаратура, 1998. – 237, [2] с.
74. Рогалев, А. Ф. Этнотопонимия Беларуси (на фоне этнической истории) / А. Ф. Рогалев. – Гомель, 1993. – 168 с.
75. Караулов, Ю.Н. Язык СМИ как модель общенационального языка / Ю.Н. Караулов // Язык СМИ как объект междисциплинарного исследования. – М., 2003.
76. Морковкин, В.В. Антропоцентрический versus лексикоцентрический подход к лексикографированию / В.В. Морковкин // Национальная специфика в языке и её отражение в нормативном словаре / отв. ред. Ю.Н. Караулов. – М., 1988.
77. Гальперин, И.Р. Грамматические категории текста: (Опыт обобщения) / И.Р. Гальперин // Известия Академии наук СССР. Серия литературы и языка. – 1977. – Т. 36.
78. Новожилова, Д.И., Гогица, Л.П. Коммуникативная роль англицизмов в лексике современного медиатекста / Д.И. Новожилова, Л.П. Гогица // Коммуникология: электронный научный журнал. – 2021. – № 4. – Т.6.
79. Земская, Е.А. Функционирование языка / Е.А. Земская // Исследования по славянским языкам. – Сеул. – 2001. – № 6.
80. Матвеева, Е.О. Англицизмы в российских медиатекстах: специфика заимствования и культурное влияние / Е.О. Матвеева // Лингвистические исследования в социокультурном контексте. – М., 2019.
81. Костомаров, П.А. Антропоцентризм как важнейший признак современной лингвистики / П.А. Костомаров // Вестник КемГУ. – 2014. – №2 (58).
82. Алимпиева, Р.В. Семантическая структура слова “белый” / Р.В. Алимпиева // Вопросы семантики. – Вып. 2. – Ленинград. – 1976.
83. Лукашанец, А.А. Праблемы сучаснага беларускага словаўтварэння / А.А.Лукашанец. – Мінск: Беларус. навука, 2013. – 315 с.
84. Уласевіч, В.І. Слоўнік новых слоў беларускай мовы / В.І. Уласевіч, Н.М. Даўгулевіч. – Мінск: ТетраСистемс, 2009. – 444 с.
85. Лыков, А.Г. Современная русская лексикология (Русское окказиональное слово) / А.Г. Лыков. – М.: Высш. школа, 1976. – 119 с.
86. Намитокова, Р.Ю. Авторские неологизмы: словообразовательный аспект / Р.Ю. Намитокова. – Ростов-на-Дону: Издательство Ростовского университета, 1986. – 156 с.

87. Котелова, Н. З. Избранные работы / Н. З. Котелова; Российская акад. наук, Ин-т лингвистических исслед. – Санкт-Петербург: Нестор-История, 2015. – 275 с.
88. Тлумачальны слоўнік беларускай літаратурнай мовы / уклад.: І.Л. Капылоў [і інш.]; пад рэд. І.Л. Капылова. – Мінск: БелЭн, 2016. – 968 с.
89. Прохоров, Ю.Е. Действительность. Текст. Дискурс: Учеб. пособие / Ю.Е. Прохоров. – М., 2004. – 220 с.
90. Емельянова, А.М. Эргонимы в лингвистическом ландшафте полиэтнического города (на примере названий деловых, коммерческих, культурных, спортивных объектов г. Уфы): дис. ... канд. филол. наук / А.М. Емельянова. – Уфа, 2007. – 170 л.
91. Кунгушева, И.А. Рекламное имя: структура, семантика, прагматика: учеб.-методич. пособие / И.А. Кунгушева. – Благовещенск: Амурский гос. ун-т, 2014. – 72 с.
92. Формановская, Н.И. Речевой этикет и культура общения / Н.И. Формановская. – М, 1989. – 159 с.
93. Старавойтава, Н. Гісторыя і сучаснасць беларускага слоўнага этыкету / Н. Старавойтава // Родная мова. – 2006. – № 6. – С. 39–42.

ДАДАТАКА А

Пералік публікацый выканаўцаў НДР за 2021-2025 гады

Манаграфіі

1. Дзядова, А.С. Мастацкі тэкст як крыніца лінгвакраіназнаўчай інфармацыі : манаграфія / А.С. Дзядова. – Віцебск : ВДУ імя П.М.Машэрава, 2022. – 155 с.

2. Півавар, К.С. Беларуская моўная карціна свету: спосабы выяўлення і лексікаграфічнага апісання / К.С. Півавар. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2022. – 176 с.

Раздзелы ў калектыўных манаграфіях

3. Мартынкевіч, С.В. Жанрава-стылістычны аспект развіцця маўлення вучняў пры навучанні беларускай мове ва ўстановых агульнай сярэдняй адукацыі / С.В. Мартынкевіч // М.М. Бахцін у Віцебску праз 100 гадоў: ідэі ў сучаснай навуцы : манаграфія / Г.Я. Аксянчук [і інш.] ; пад навук. рэд. В.Ф. Падстаўленкі. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2022. – С. 61–71.

4. Півавар, К.С. Лінгвакраіназнаўчая лексікаграфія Беларусі і Украіны: супастаўляльны аспект / Півавар К.С. // Мова, літаратура, культура, фольклор, мистецтво народів світу: універсальне й унікальнае: Міжнародний проєкт. Колектыўна манаграфія : самостійнае электроннае выданне / Т.П. Беценко, С.А. Шуляк, В.О. Артюх, І.А. Швед, І.П. Мозговий та ін.; за заг. рэд. Т.П. Беценко. – Суми: выдавничо-виробничэ підприємства «Мрія-1», 2021. – С. 121–128.

5. Півавар, К.С. Спадчына М.М. Бахціна ў асэнсаванні сучаснай антрапацэнтрычна арыентаванай лінгвістыкі / К.С. Півавар // М.М. Бахцін у Віцебску праз 100 гадоў: ідэі ў сучаснай навуцы : манаграфія / Г.Я. Аксянчук [і інш.] ; пад навук. рэд. В.Ф. Падстаўленкі. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2022. – С. 94–102.

Падручнікі і вучэбныя дапаможнікі

6. Багамолава, А.М. Стылістыка і культура беларускага маўлення: падручнік / А.М. Багамолава, Г.К. Семянькова. – Мінск: РІВШ, 2023. – 392 с.

7. Беларуская мова (прафесійная лексіка) : метадычныя рэкамендацыі / склад.: А.С. Дзядова, К.С. Півавар. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2021. – 56 с.

8. Зіманскі, В.Э. Беларуская дыялекталогія для спецыяльнасці I ступені вышэйшай адукацыі 1-21 05 01 Беларуская філалогія: вучэбна-метадычны комплекс па вучэбнай дысцыпліне / склад. В.Э. Зіманскі. – Віцебск: ВДУ імя П.М. Машэрава, 2021. – 148 с.

9. Зіманскі, В.Э. Беларуская мова і культура маўлення для спецыяльнасцей 1-23 01 02 Лінгвістычнае забеспячэнне міжкультурных камунікацый; 6-05-0231-03 Лінгвістычнае забеспячэнне міжкультурнай камунікацыі (з указаннем моў): вучэбна-метадычны комплекс па вучэбнай дысцыпліне / склад. В.Э. Зіманскі. – Віцебск: ВДУ імя П.М. Машэрава, 2024. – 195 с.

10. Зіманскі, В.Э. Гістарычная лексікалогія беларускай мовы : курс лекцый / склад. В.Э. Зіманскі. – Віцебск: ВДУ імя П.М. Машэрава, 2025. – 107 с.

11. Зіманскі, В.Э. Інавацыйныя тэхналогіі ў мовазнаўстве і метадыцы яго выкладання для спецыяльнасці 1-21 05 01-01 Беларуская філалогія (літаратурна-рэдакцыйная дзейнасць): вучэбна-метадычны комплекс па вучэбнай дысцыпліне / склад. В.Э. Зіманскі. – Віцебск: ВДУ імя П.М. Машэрава, 2023. – 120 с.

12. Змястоўна-тэхналагічнае забеспячэнне выкладання беларускай мовы : вучэбна-метадычны комплекс / І.Г. Батурына, В.Г. Валашчанка, С.А.Лазукоў, С.В. Мартынкевіч, І.М. Селязнёва, Г.К. Семянькова, А.В. Смірнова. – Віцебск: Дзяржаўная ўстанова дадатковай адукацыі дарослых “Віцебскі абласны інстытут развіцця адукацыі”, 2023. – С. 106–118, 128–130.

13. Зиманский, В.Э. Лингвистическое источниковедение: методические рекомендации / сост. В.Э. Зиманский. – Витебск: ВГУ им. П.М. Машерова, 2021.– 64 с.
14. Зіманскі, В.Э. Параўнальная граматыка ўсходнеславянскіх моў для спецыяльнасці (напрамак спецыяльнасці) 1-21 05 01-01 Беларуская філалогія (літаратурна-рэдакцыйная дзейнасць): вучэбна-метадычны комплекс па вучэбнай дысцыпліне / В.Э. Зіманскі. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2022. – 188 с.
15. Мартынкевіч, С.В. Беларуская мова і літаратура : 5 клас : прыкладнае каляндарна-тэматычнае планаванне 2021/2022 нав. год : дапаможнік для настаўнікаў устаноў агул. сярэд. адукацыі / С.В. Мартынкевіч, Л.К. Цітова. – Мінск : НІА : Аверсэв, 2021. – С. 4–44.
16. Мартынкевіч, С.В. Беларуская мова і літаратура : 6 клас : прыкладнае каляндарна-тэматычнае планаванне 2021/2022 нав. год : дапаможнік для настаўнікаў устаноў агул. сярэд. адукацыі / С.В. Мартынкевіч, Л.К. Цітова. – Мінск : НІА : Аверсэв, 2021. – С. 4–66.
17. Мартынкевіч, С.В. Беларуская мова. 5 клас : рабочы сшытак : дапам. для вучняў устаноў агул. сярэд. адукацыі з беларус. і рус. мовамі выкладання / С.В. Мартынкевіч, Г.М. Валочка, В.У. Зелянко [і інш.]. – Мінск : Аверсэв, 2021. – С. 100–120.
18. Мартынкевіч, С.В. Беларуская мова і літаратура : метадычныя рэкамендацыі / С.В. Мартынкевіч. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2021. – 72 с.
19. Мартынкевіч, С.В. Культура маўлення (беларускага) : метадычныя рэкамендацыі / С.В. Мартынкевіч. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2022. – 36 с.
20. Народна-песенныя скарбы Віцебшчыны : матэрыялы да практычных заняткаў / склад.: А.С. Дзядова, В.Ф. Падстаўленка. – Віцебск: ВДУ імя П.М.Машэрава, 2021. – 58 с.
21. Стылістыка мастацкага тэксту: метадычныя рэкамендацыі / склад. Г.К. Семянькова. – Віцебск: ВДУ імя П.М. Машэрава, 2021. – 47 с.

Зборнікі навуковых прац

22. Беларуская мова і літаратура ў славянскім этнакультурным кантэксце : матэрыялы IV Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Віцебск, 23-24 кастрычніка 2024 г. / Віцеб. дзярж. ун-т ; рэдкал.: Г.К. Семянькова (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2024. – 288 с.
23. Студзеньскія рэспубліканскія навуковыя чытанні “Жыццё, адданае Слову” (памяці кандыдата філалагічных навук дацэнта Генадзя Антонавіча Арцямёнка) : матэрыялы рэспубліканскай навуковай канферэнцыі, Віцебск, 26 студзеня 2022 г. / Віцеб. дзярж. ун-т ; рэдкал.: С.В. Мартынкевіч (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2022. – 355 с.

Слоўнікі і энцыклапедычныя выданні

24. Мая зямля ад “А” да “Я” : для сярэд. і ст. шк. узросту / аўт. тэксту К.С Півавар, Г.А. Арцямёнак. – Мінск : Беларуская энцыклапедыя імя Петруся Броўкі, 2021. – 156 с.: іл. – (Беларуская дзіцячая энцыклапедыя).
25. Русско-белорусский словарь: информатика, телекоммуникации и связь, физика / сост. Г.А. Артемёнок [и др.]; под ред. В.И. Нестеровича. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2022. – 250 с.
26. Слоўнік дыялектнай фразеалогіі Віцебшчыны / склад.: А.С. Дзядова, Г.К. Семянькова ; пад рэд. А.С. Дзядовой. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2025. – 108 с.
27. Традыцыйная культура і побыт беларусаў : для мал. і сярэд. шк. ўзросту / аўт. тэксту К.С. Півавар, Г.А. Арцямёнак. – Мінск : Беларуская Энцыклапедыя імя Петруся Броўкі, 2021. – 180 с. – іл. – (Вялікая энцыклапедыя маленькага прафесара).

Апублікаваныя навуковыя артыкулы і даклады,

у тым ліку за межамі Рэспублікі Беларусь

28. Бобоедов, Д.С. Лингвострановедческая специфика ойконимов в языке легенд, преданий и народных песен Витебщины / Д.С. Бобоедов // Студенческая ономастика в Смоленске и Витебске: проблемы и перспективы исследования: материалы пятой международной студенческой научно-практической конференции, Смоленск, 31 мая 2023 года / отв. ред. И.А. Королева. – Смоленск: СмолГУ, 2023. – С. 11–18.

29. Бобоедов, Д.С. Номинации, репрезентирующие духовную культуру белорусов в легендах и преданиях Витебщины / Д.С. Бобоедов // История – язык – литература – культура коренных народов : материалы X Межвузовской конференции молодых исследователей. Москва, РУДН, 23 мая 2022 г. / под ред. В.П. Синячкина. – Москва : РУДН, 2022. – С.134–138.

30. Дедова, Е.С. Лингвострановедческая специфика ойконимов и микропонимов в переводах Василя Быкова на русский язык / Е.С. Дедова // «Русский язык без границ: новые возможности развития диалога культур»: Сборник статей / Под ред. И.Ю. Абрамовой. – Нижний Новгород; Москва: Издательство ИП Маркин А.О., 2022. – С.75–81.

31. Дедова, Е.С. Национально-культурная специфика устаревшей лексики в переводных произведениях Владимира Короткевича на русский язык / Е.С. Дедова // Содружество языков – Содружество культур: Международный сборник научных статей. – Выпуск седьмой. – Наманган, 2021. – С. 67–73.

32. Драба, І.А. Мікратапонімы Міёршчыны: семантычны і словаўтваральны аспекты / І.А. Драба // На пороге открытий : Материалы научно-творческой конференции высокомотивированных и одаренных студентов и учащихся. Витебск, ВГУ имени П.М. Машерова 02.12.2021 г. / гл. ред. С.В. Николаенко. – Смоленск : Свиток, 2022. – С. 216–218.

33. Драбо, И.А. Микропонимы части деревень на территории Витебской области (Республика Беларусь): семантический аспект / И.А. Драбо // История – язык – литература – культура коренных народов : материалы X межвузовской конференции молодых исследователей. Москва, РУДН, 23 мая 2022 г. / под ред. В.П. Синячкина. – Москва : РУДН, 2022. – С. 147–151.

34. Драбо, И.А. Отантропонимные микропонимы Витебщины (Республика Беларусь): семантический и структурный аспекты / И.А. Драбо // Студенческая ономастика в Смоленске и Витебске: проблемы и перспективы исследования: материалы пятой международной студенческой научно-практической конференции, Смоленск, 31 мая 2023 года / отв. ред. И.А. Королева. – Смоленск: СмолГУ, 2023. – С. 19–25.

35. Півавар, К.С. Беларуская мова як нацыянальна-культурны феномен: рэпрэзентацыя ў лінгвакультуралагічным слоўніку / К.С. Півавар // Беларуская мова як замежная. – 2021. – № 5. – С. 30–36.

36. Пивовар, Е.С. Репрезентация белорусской лингвокультуры в русскоязычных словарях-справочниках и пособиях / Е.С. Пивовар // II Международный конгресс «Языковая политика стран Содружества Независимых Государств (СНГ)» (Алма-Ата, 26–28 октября 2021 г.) : сборник тезисов / сост. и ответ. ред. С. Ю. Камышева. – Москва : Государственный институт русского языка им. А. С. Пушкина, 2021. – С. 148–150.

37. Пивовар, Е.С. Словарь культуры как особый лексикографический жанр / Е.С. Пивовар // Жанры речи. – 2022. – Т. 17, № 2 (34) – С. 108–115.

38. Рымша, У.А. Фразеалагічныя адзінкі з кампанентам-заонімам у дыялектнай мове Ушаччыны / У.А. Рымша // На пороге открытий : Материалы научно-творческой конференции высокомотивированных и одаренных студентов и учащихся. Витебск, ВГУ имени П.М. Машерова 02.12.2021 г. / гл. ред. С.В. Николаенко. – Смоленск : Свиток, 2022. – С.247–250.

39. Семенькова, Г.К. Имя собственное как отражение социального статуса и диалектных особенностей носителя / Г.К. Семенькова // «Русский язык без границ: новые возможности развития диалога культур»: Сборник статей / Под ред. И.Ю. Абрамовой. – Нижний Новгород; Москва: Издательство ИП Маркин А.О., 2022. – С. 361–367.

40. Семенькова, Г.К. Названия птиц в фольклорных текстах: происхождение, метафоризация / Г.К. Семенькова, Г.А. Захарова // Мензбиревские чтения. Материалы Всероссийской орнитологической конференции с международным участием, посвященной 40-летию Мензбиревского орнитологического общества (Тула, 24-25 ноября 2022 г.) : сборник статей / под ред. О.В. Швеца, А.А. Коротковой. – Москва : Директ-Медиа, 2023. – С. 99–101.

41. Семенькова, Г.К. Неофициальные названия болот на территории Витебщины (Республика Беларусь): семантический аспект / Г.К. Семенькова, I.A. Драбо // Ономастика в Смоленске и Витебске: проблемы и перспективы исследования: материалы международной научной конференции, Смоленск, 15 июня 2023 года / отв. ред. И.А. Королева. – Смоленск: Изд-во СмолГУ, 2023. – С. 82–85.

42. Семенькова, Г.К. Особенности имён жителей Витебска (Республика Беларусь) в период 2006 – 2010 гг. / Г.К. Семенькова, Д.А. Колокольцева // Содружество языков – содружество культур: Международный сборник научных статей. – Выпуск седьмой. – Наманган, 2021. – С. 31–36.

43. Хрыпач, А.М. Структурна-графічныя асаблівасці нікнэймаў / А.М. Хрыпач // На пороге открытий : Материалы научно-творческой конференции высокомотивированных и одаренных студентов и учащихся. – Витебск, ВГУ имени П.М. Машерова 02.12.2021 г. / гл. ред. С.В. Николаенко. – Смоленск : Свиток, 2022. – С. 59–61.

у Рэспубліцы Беларусь

44. Арцямёнак, Г.А. Сучасная беларуская мова ў лютэрку перапісу насельніцтва 2019 года / Г.А. Арцямёнак // Наука – образованию, производству, экономике : материалы 73-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 11 марта 2021 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2021. – С.193–195.

45. Бабаедаў, Д.С. Гідронімы ў мове легенд Віцебшчыны / Д.С. Бабаедаў // Молодость. Интеллект. Инициатива : материалы XI Международной научно-практической конференции студентов и магистрантов, Витебск, 21 апреля 2023 г. : в 2 т. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – Т. 1. – С. 269–270.

46. Бабаедаў, Д.С. Назвы традыцыйных звычаяў і абрадаў у мове народных песень Віцебшчыны / Д.С. Бабаедаў // Молодость. Интеллект. Инициатива : материалы X Международной научно-практической конференции студентов и магистрантов, Витебск, 22 апреля 2022 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2022. – С. 143–144.

47. Бабаедаў, Д.С. Нацыянальна-культурная семантыка айконімаў у мове легенд і паданняў Беларускага Падзвіння / Д.С. Бабаедаў // На пороге открытий : материалы III Международной научно-практической конференции высокомотивированных и одаренных студентов, Витебск, 19 декабря 2023 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: С.В. Николаенко (гл. ред) и [др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 16–18.

48. Бабаедаў, Д.С. Прозвішчы і мянушкі ў мове легенд і паданняў Віцебшчыны / Д.С. Бабаедаў // Беларуская мова і літаратура ў славянскім этнакультурным кантэксце : матэрыялы IV Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Віцебск, 23–24 кастрычніка 2024 г. / Віцеб. дзярж. ун-т ; рэдкал. Г.К. Семянькова (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2024. – С. 22–26.

49. Бабаедаў, Д.С. Уласныя імёны ў мове легенд і паданняў Віцебшчыны / Д.С. Бабаедаў // XVII Машеровские чтения : материалы международной научно-практической конференции студентов, аспирантов и молодых ученых, Витебск, 20 октября 2023 г. : в 2 т. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – Т. 2. – С.136–138.

50. Бабіч, Ю.М. Асаблівасці выкарыстання калароніма “фіялетава” ў беларускіх мастацкіх тэкстах / Ю.М. Бабіч // III Международная научная конференция «Аксиологический диапазон художественной литературы»: сборник научных статей, Витебск, 25 апреля 2024 г. – Витебск: ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 28–34.

51. Бабіч, Ю.М. Дзівосы Давоса: некаторыя моўна-стылістычныя асаблівасці сучаснага газетнага загалова // Ю.М. Бабіч. – Роднае слова. – 2023. – №6. – С. 58–61.

52. Бабіч, Ю.М. “Канфлікты разрульваем адразу”: некаторыя асаблівасці мовы і стылю сучасных беларускіх СМІ / Ю.М. Бабіч // Роднае слова. – 2021. – № 7. – С. 41–44.

53. Бабіч, Ю.М. “Кіроўцы, рукі на руль!”: Вобразна-прагматычны аспект у заглаўках газетна-публіцыстычнага дыскурсу / Ю.М. Бабіч // Роднае слова. – 2022. – №6. – С. 60–62.

54. Бабіч, Ю.М. Лексіка з культурна-маркіраваным кампанентам у сучасным беларускім публіцыстычным дыскурсе / Ю.М. Бабіч // Матэрыялы Рэспубліканскага навукова-практычнага семінара “Тэкст у парадыме філалагічнай адукацыі”. – Брэст. – 2024. – С. 21–25.

55. Бабіч, Ю.М. Лексічныя памылкі ў матэрыялах газеты “Звязда” / Ю.М. Бабіч // Наука – образованию, производству, экономике : материалы 73-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 11 марта 2021 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2021. – С. 195–196.

56. Бабіч, Ю.М. Некадыфікаваная лексіка і імпліцытнасць сучаснага публіцыстычнага тэксту / Ю.М. Бабіч // Студзеньскія рэспубліканскія навуковыя чытанні “Жыццё, адданае Слову” (памяці кандыдата філалагічных навук дацэнта Генадзя Антонавіча Арцямёнка) : матэрыялы рэспубліканскай навуковай канферэнцыі, Віцебск, 26 студзеня 2022 г. / Віцеб. дзярж. ун-т ; рэдкал.: С.В. Мартынкевіч (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2022. – С. 172–175.

57. Бабіч, Ю.М. Некадыфікаваная лексіка як эфектыўны сродак уздзеяння на свядомасць чытача ў сучасных друкаваных СМІ / Ю.М. Бабіч // Тэкст у парадыме філалагічнай адукацыі: матэрыялы Рэспубліканскага навукова-практычнага семінара. – Брэст. – 2025. – С. 16–20.

58. Бабіч, Ю.М. Праблемы моўнай культуры сучасных рэгіянальных СМІ / Ю.М. Бабіч // Наука – образованию, производству, экономике : материалы 74-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 18 февраля 2022 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2022. – С.155–156.

59. Бабіч, Ю.М. Прастамоўі як важны прагматычны сродак у мове сучасных рэгіянальных СМІ Віцебшчыны // Наука – образованию, производству, экономике [Электронный ресурс]: материалы 75 Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 3 марта 2023 г. / Витеб. гос. ун-т; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск: ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – 757 с. – С. 257–260. – Рэжымы доступу: <https://rep.vsu.by/handle/123456789/1230>; <https://conf.vsu.by/?p=1140>.

60. Бабіч, Ю.М. Тыповыя стылістычныя памылкі на старонках раённай газеты “Веснік Глыбоччыны” / Ю.М. Бабіч // Наука – образованию, производству, экономике [Электронный ресурс] : материалы 76-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 1 марта 2024 г. / Витеб. гос.

ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 171–173.

61. Бабіч, Ю.М. “Чорны тыдзень для шэрых кватэраздатчыкаў”: каларыстычная лексіка ў сучасным беларускім публіцыстычным тэксце / Ю.М. Бабіч // Роднае слова. – 2025. – №1. – С. 53–57.

62. Бабіч, Ю.М. “Элементы *каніс-кросу і дог-трэнінгу*”: Некаторыя асаблівасці функцыянавання англіцызмаў у сучасным беларускім публіцыстычным тэксце / Ю.М. Бабіч // Роднае слова. – 2024. – №6. – С. 73–77.

63. Балаканавы, А.Я. Рэпрэзентацыя прасторавага кампанента ў беларускіх літаратурных афарыстычных выслоўях / А.Я. Балаканавы // Молодость. Интеллект. Инициатива : материалы XIII Международной научно-практической конференции студентов и магистрантов, Витебск, 25 апреля 2025 г. : в 2 т. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2025. – Т. 1. – С. 243–245.

64. Балаканавы, А.Я. Рэпрэзентацыя часавай мадэлі свету ў беларускіх літаратурных афарыстычных выслоўях” / А.Я. Балаканавы // На пороге открытий : материалы IV Международной научно-практической конференции высокомотивированных и одаренных студентов и учащихся, Витебск, 27 февраля 2025 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: С.В. Николаенко (гл. ред) и [др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2025. – С. 97–101.

65. Балыка, В.С. Устойлівыя рэгіянальныя адзінкі як люстэрка негатыўных адносін да чалавека / В.С. Балыка, **Г.К. Семянькова** // XVII Машеровские чтения : материалы международной научно-практической конференции студентов, аспирантов и молодых ученых, Витебск, 20 октября 2023 г. : в 2 т. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – Т. 1. – С. 141–143.

66. Галай, К.С. Лексічныя рэгіянальныя адзінкі са станоўчай канатацыяй, якія семантызуюць стан і паводзіны чалавека / К.С. Галай // Молодость. Интеллект. Инициатива : материалы XIII Международной научно-практической конференции студентов и магистрантов, Витебск, 25 апреля 2025 г. : в 2 т. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2025. – Т. 1. – С. 269–270.

67. Дедова, Е.С. Лингвострановедческая специфика названий санаториев Беларуси / Е.С. Дедова // Региональная ономастика: проблемы и перспективы исследования : сборник научных статей / сост. : А.М. Мезенко [и др.] ; под научн. ред. А.М. Мезенко. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2022. – С. 302–305.

68. Дземідовіч, А.В. Новыя словы, якія абазначаюць асоб паводле сферы дзейнасці / А.В. Дземідовіч // На пороге открытий : материалы IV Международной научно-практической конференции высокомотивированных и одаренных студентов и учащихся, Витебск, 27 февраля 2025 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: С.В. Николаенко (гл. ред) и [др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2025. – С.139–141.

69. Дзядова, А.С. Апелятыўная лексіка з нацыянальна-культурным кампанентам як аснова беларускамоўнага нэймінгу харчовых тавараў / А.С. Дзядова // Региональная ономастика: проблемы и перспективы исследования : сборник научных статей / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Т.П. Слесарева (отв. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П. М. Машерова, 2025. – С. 100–105.

70. Дзядова, А.С. Беларусізмы ў аўтаперакладах Васіля Быкава на рускую мову / А.С. Дзядова // Нацыянальна-культурны кампанент у літаратурнай і дыялектнай мове : зб. навук. арт. / Брэсц. дзярж. ун-т імя А.С. Пушкіна ; рэдкал.: Л.В. Леванцэвіч, Т.А. Кісель, Н.Р. Якубук. – Брэст : БрДУ, 2021. – С.57–60.

71. Дзядова, А.С. Беларускамоўны нэймінг у сферы вытворчасці, бізнесу і турызму: словаўтваральны аспект / А.С. Дзядова, В.Ю. Радзюль // Аксиологический диапазон художественной литературы : сборник научных статей / Витеб. гос. ун-т ; под науч. ред.

С.В. Николаенко, Т.П. Слесаревой, Е.В. Крикливец. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 88–93.

72. Дзядова, А.С. Графічныя і арфаграфічныя асаблівасці беларускамоўнага нэймінгу ў сферы гандлю і турызму / А.С. Дзядова, В.Ю. Радзюль // Наука – образованию, производству, экономике [Электронный ресурс] : материалы 75 Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 3 марта 2023 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – С. 252–255. Рэжымы доступу: <https://rep.vsu.by/handle/123456789/1230>; <https://conf.vsu.by/?p=1140>.

73. Дзядова, А.С. Імёны біблейскага паходжання ў мове зборніка паэзіі Рыгора Барадуліна «Ксты» / А.С. Дзядова // Этналінгвістыка і традыцыйная культура: дыяхранічны і сінхранічны аспекты міжмоўнага ўзаемадзеяння: зб. навук. арт. / НАН Беларусі, Цэнтр даслед. беларус. культуры, мовы і літ., Ін-т мовазнаўства імя Якуба Коласа; пад рэд. Т.М. Аліферчык, Г.В. Алексеевіч. – Мінск: Беларуская навука, 2024. – С. 86–91.

74. Дзядова, А.С. Канцэпт “каханне” ў мове паэзіі Генадзя Бураўкіна / А.С. Дзядова // Наука – образованию, производству, экономике : материалы 73-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 11 марта 2021 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2021. – С. 217–218.

75. Дзядова, А.С. Лінгвакраіназнаўчая спецыфіка безэквівалентнай побытавай лексікі беларускай мовы / А.С. Дзядова // Наука – образованию, производству, экономике [Электронный ресурс] : материалы 76-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 1 марта 2024 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 197–200.

76. Дзядова, А.С. Лінгвакраіназнаўчая спецыфіка тапанімічнай лексікі ў беларускай літаратурнай афарыстыцы / А.С. Дзядова // Нацыянальна-культурны кампанент у літаратурнай і дыялектнай мове : зб. навук. арт. / Брэсц. дзярж. ун-т імя А.С. Пушкіна ; рэдкал.: Л.В. Леванцэвіч [и др.]. – Брэст : БрДУ, 2022. – С. 44–48.

77. Дзядова, А.С. Менталітэт беларусаў праз прызму народна-дыялектнай лексікі Віцебшчыны / А.С. Дзядова // Беларуская мова і літаратура ў славянскім этнакультурным кантэксце : матэрыялы IV Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Віцебск, 23–24 кастрычніка 2024 г. / Віцеб. дзярж. ун-т ; рэдкал. Г.К. Семянькова (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2024. – С. 103–108.

78. Дзядова, А.С. Моўная спадчына Беларускага Падзвіння як агульнанацыянальная і рэгіянальная каштоўнасць : З вопыту праектнай дзейнасці / А.С. Дзядова. – Роднае слова. – 2021. – № 7. – С. 63–65.

79. Дзядова, А.С. Назвы адзення і тканіны ў старабеларускай мове XIV-XVIII стст. : склад, структура, семантыка / А.С. Дзядова, У.У. Груніна // Ученые записки ВГУ имени П.М. Машерова: сборник научных трудов / Витеб. гос.ун-т; редкол. / редкол.: В.В. Богатырёва (гл.ред.). – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2021. – Т.33. – № 1. – С. 190–194.

80. Дзядова, А.С. Нацыянальна-культурная спецыфіка афарыстычных выслоўяў, якія рэпрэзентуюць змест паняцця *родная мова* / А.С. Дзядова, В.І. Салевіч // Информационное общество и духовная культура молодёжи: материалы международной научно-практической конференции, Витебск, 1 декабря 2023 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: А.А. Лазаревич (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – С.119–121.

81. Дзядова, А.С. Нацыянальна-маркіраваныя назвы побыту ў мове народна-песеннай творчасці Віцебшчыны / А.С. Дзядова, Д.С. Бабаедаў // Беларуская мова,

літаратура, культура і свет: праблемы рэпрэзентацыі : зб. навук. артыкулаў па выніках IV Міжнар. навук. канф., Мінск, 30 лістап. 2022 г. – Мінск : МДЛУ, 2024. – С. 184–189.

82. Дзядова, А.С. Паняцце “сяброўства” праз прызму беларускай літаратурнай афарыстыкі / А.С. Дзядова // *Наука – образованию, производству, экономике : материалы 74-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов*, Витебск, 18 февраля 2022 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2022. – С. 175–177.

83. Дзядова А.С. Парэміялагічныя адзінкі беларускай мовы як сродак фарміравання лінгвакультуралагічных кампетэнцый вучняў / А.С. Дзядова, В.С. Зязюлькіна // *Филология в современной школе: традиции и инновации: научно-практический журнал*. – Витебск, 2021.– № 3 (7). – С. 30–33.

84. Дзядова, А.С. Рэлігійная лексіка як сродак рэпрэзентацыі вобраза маці ў мове паэзіі Рыгора Барадуліна / А.С. Дзядова, В.А. Кукушкіна // *Студзеньскія рэспубліканскія навуковыя чытанні “Жыццё, адданае Слову” (памяці кандыдата філалагічных навук дацэнта Генадзя Антонавіча Арцямёнка) : матэрыялы рэспубліканскай навуковай канферэнцыі*, Віцебск, 26 студзеня 2022 г. / Віцеб. дзярж. ун-т ; рэдкал.: С.В. Мартынкевіч (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2022. – С. 182–185.

85. Дзядова, А.С. Рэлігійны дыскурс у медыяпрасторы сучасных публіцыстычных выданняў / А.С. Дзядова // *Наука – образованию, производству, экономике : материалы 77-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов*, Витебск, 28 февраля 2025 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2025. – С. 196–198.

86. Дзядова, А.С. Рэпрэзентацыя маўленчых паводзін чалавека ў народна-дыялектнай фразеалогіі Віцебшчыны / А.С. Дзядова // *Славянская фразеология и паремиология : сборник научных статей. Выпуск 3 / редкол. : Е. И. Тимошенко (отв. ред.) [и др.] ; Гомельский гос. ун-т им. Ф. Скорины ; Представительство Россотрудничества в Республике Беларусь, Российский центр науки и культуры в Гомеле*. – Гомель : ГГУ им. Ф. Скорины, 2023. – С. 62–66.

87. Дзядова, А.С. Рэпрэзентацыя нацыянальнага характару беларусаў у народна-дыялектнай фразеалогіі Віцебшчыны / А.С. Дзядова // *«Беларуская мова – галоўная гісторыка-культурная каштоўнасць нацыі і дзяржавы» : (да 95-годдзя Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа) : зб. навук. арт. / Нац. акад. навук Беларусі, Цэнтр даслед. беларус. культуры, мовы і літ., Ін-т мовазнаўства імя Якуба Коласа ; пад агул. рэд. І.Л. Капылова ; навук. рэд. І.У. Ялынцава*. – Мінск : Беларуская навука, 2025. – С. 376–382.

88. Дзядова, А.С. Семантызацыя паводзін чалавека ў дыялектнай фразеалогіі Віцебшчыны / А.С. Дзядова, К.У. Міхаль // *Фольклор, язык и литература белорусов в контексте культурного наследия славян [Электронный ресурс] : электрон. сб. тез. докл. Респ. науч.-практ. семинара, Брест, 19 нояб. 2020 г. / Брест. гос. ун-т им. А. С. Пушкина ; редкол.: С.С. Клундук, И.А. Ворон, О.Н. Ковальчук ; под общ. ред. Л.В. Скибицкой*. – Брест : БрГУ, 2021. – С.29. – Режим доступа: <http://lib.brsu.by/node/1848/edit>. – Дата доступа: 01.10.2021.

89. Дзядова, А. Скарбніца народнай культуры і побыту: пра кнігу “Традыцыйная культура і побыт беларусаў” К. Півавар і Г. Арцямёнка / А. Дзядова. – *Роднае слова*. – 2022.– № 1. – С. 58.

90. Дзядова, А. *Смайлік, сэлфі, тотал-лук*, ці Пазаслоўнікавая лексіка ў сучаснай беларускай мове / А. Дзядова // *Роднае слова*. – 2024.– № 2. – С.74–78.

91. Дзядова, А.С. Этнакультурная спецыфіка анамастычных найменняў у мове беларускай народнай казкі / А.С. Дзядова // *Региональная ономастика: проблемы и перспективы исследования : сборник научных статей / редкол. : Ю.В. Дулова [и др.]*. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – С. 57–60.

92. Дзядова, А.С. *Як на моры без вясла*, ці Рэпрэзентацыя эмацыянальнага стану чалавека ў народна-дыялектнай фразеалогіі Віцебшчыны / А.С. Дзядова, Г.К. Семянькова

// Нацыянальна-культурны кампанент у літаратурнай і дыялектнай мове : матэрыялы Рэсп. навук.-практ. канф., Брэст, 24 лют. 2024 г. / Брэсц. дзярж. ун-т імя А.С. Пушкіна ; рэдкал. Л.В. Леванцэвіч (адк. рэд.), Т.А Кісель, Н.Р. Якубук. – Брэст: БрДУ, 2024. – С. 41–45.

93. Драба, І.А. Адантрапанімныя мікратапонімы на тэрыторыі Віцебшчыны : семантыка і структура / І.А. Драба // На пороге открытий : материалы III Международной научно-практической конференции высокомотивированных и одаренных студентов, Витебск, 19 декабря 2023 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: С.В. Николаенко (гл. ред) и [др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 59–62.

94. Драба, І.А. Асаблівасці структуры і словаўтварэння мікратапонімаў Віцебшчыны / І.А. Драба; навук. кіраўнік Г.К. Семянькова // XVII Машеровские чтения : материалы международной научно-практической конференции студентов, аспирантов и молодых ученых, Витебск, 20 октября 2023 г. : в 2 т. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – Т. 1. – С. 154–156.

95. Драба, І.А. Асаблівасці структуры мікратапонімаў Міёрскага раёна Віцебскай вобласці / І.А. Драба // Язык и культура как национальное достояние в поликультурном пространстве: материалы VIII межвузовской научно-практической конференции курсантов и студентов, Минск, 18 марта 2022 г. / Воен. акад. Респ. Беларусь; под ред. С.С. Хоронко. – Минск: ВА РБ, 2022. – С.20–21.

96. Драба, І.А. Мікратапонімы на тэрыторыі Віцебшчыны, суадносна з назвамі жывёл / І.А. Драба // Молодость. Интеллект. Инициатива : материалы XII Международной научно-практической конференции студентов и магистрантов, Витебск, 26 апреля 2024 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – Т. 1. – С. 220–221.

97. Драба, І.А. Назвы балот на тэрыторыі Віцебшчыны: семантычны аспект / І.А. Драба // Молодость. Интеллект. Инициатива : материалы XI Международной научно-практической конференции студентов и магистрантов, Витебск, 21 апреля 2023 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – Т. 1. – С. 281–283.

98. Драба, І.А. Назвы камянёў на тэрыторыі Віцебшчыны: семантычны аспект / І.А. Драба // XVI Машеровские чтения : материалы международной научно-практической конференции студентов, аспирантов и молодых ученых, Витебск, 21 октября 2022 г. : в 2 т. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2022. – Т. 2. – С. 170–172.

99. Драба, І.А. Назвы мастоў на тэрыторыі Віцебшчыны: семантычны аспект / І.А. Драба // Молодость. Интеллект. Инициатива : материалы X Международной научно-практической конференции студентов и магистрантов, Витебск, 22 апреля 2022 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2022. – С. 182–183.

100. Драба, І.А. Семантычная адметнасць мікратапонімаў Віцебшчыны / І.А. Драба, Г.К. Семянькова // Аксиологический диапазон художественной литературы : сборник научных статей / Витеб. гос. ун-т ; под науч. ред. С.В. Николаенко, Т.П. Слесаревой, Е.В. Крикливец. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 93–99.

101. Драба, І.А. “Чортавы” камяні на тэрыторыі Віцебскай вобласці: асаблівасці лінгвагеаграфіі / І.А. Драба // Язык и культура как национальное достояние в поликультурном пространстве : материалы X Межвузовской научно-практической конференции курсантов и студентов, Минск, 18 марта 2024 г. ; под ред. С.С. Хоронко. – Минск: ВА РБ, 2024. – С. 31.

102. Зайцава, К.А. Адантрапанімныя айконімы Бешанковіччыны / К.А. Зайцава // Наука – образованию, производству, экономике : материалы 74-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск,

18 февраля 2022 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2022. – С.181–182.

103. Зайцава, К.А. Адантрапанімныя айконімы Гарадоччыны: структура і функцыянаванне / К.А. Зайцава // Наука – образованию, производству, экономике [Электронный ресурс]: материалы 75-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 3 марта 2023 г. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – С. 255–257. Рэжымы доступу: <https://rep.vsu.by/handle/123456789/38731>.

104. Зайцава, К.А. Адапелятыўныя айконімы Бешанковічыны / К.А. Зайцава // Региональная ономастика: проблемы и перспективы исследования: сборник научных статей : к юбилею доктора филологических наук, профессора А.М. Мезенко. – Витебск : ВГУ имени П. М. Машерова, 2023. – С. 69–73.

105. Зайцава, К.А. Айконімы Бешанковічыны як частка тапанімнай прасторы Беларускага Паазер’я: структурны аспект / К. А. Зайцава // Региональная ономастика: проблемы и перспективы исследования : сборник научных статей / сост.: А.М. Мезенко [и др.] ; под научн. ред. А.М. Мезенко. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2022. – С. 76–80.

106. Зайцава, К.А. Віконімы Бешанковіцкага раёна: прынцыпы намінацыі / К.А. Зайцава, А.А. Жынь // XV Машеровские чтения : материалы международной научно-практической конференции студентов, аспирантов и молодых ученых, Витебск, 22 октября 2021 г.: в. 2 т. / Вит. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2021. – Т. 1. – С. 190–192.

107. Зайцава, К.А. Іменаслоў аповесці Васіля Быкава “Трэцяя ракета” / К.А. Зайцава // Аксиологический диапазон художественной литературы : сборник научных статей / Витеб. гос. ун-т ; под науч. ред. С.В. Николаенко, Т.П. Слесаревой, Е.В. Крикливец. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 106–110.

108. Зайцава, К.А. Лексіка-семантычныя групы айконімаў Гарадоччыны / К.А. Зайцава // Наука – образованию, производству, экономике [Электронный ресурс] : материалы 76-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 1 марта 2024 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 202–204.

109. Зайцава, К.А. Намінатыўныя прыярытэты ў рэгіянальнай гідраніміі / К.А. Зайцава // Студзеньскія рэспубліканскія навуковыя чытанні “Жыццё, адданае слову” (памяці кандыдата філалагічных навук дацэнта Генадзя Антонавіча Арцямёнка) : матэрыялы рэспубліканскай навуковай канферэнцыі, Віцебск, 26 студзеня 2022 г. – Віцебск : ВДУ імя П. М. Машэрава, 2022. – С. 121–123.

110. Зайцава, К.А. Прозвішчы, суадносныя з апелятывамі, якія ўказваюць на заняткі, род дзейнасці чалавека / К.А. Зайцава // Наука – образованию, производству, экономике: материалы 73-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 11 марта 2021 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2021. – С. 222–223.

111. Зайцава, К.А. Прыродна-ландшафтны код тапаніміі Бешанковічыны / К.А. Зайцава // Региональная ономастика: проблемы и перспективы исследования : сборник научных статей / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Т.П. Слесарева (отв. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П. М. Машерова, 2025. – С. 111–115.

112. Зайцава, К.А. Рэгіянальныя прозвішчы як рэпрэзентанты лінгвакультурнай інфармацыі / К.А. Зайцава // Нацыянальна-культурны кампанент у літаратурнай і дыялектнай мове: зб. навук. арт. / Брэсц. дзярж. ун-т імя А.С. Пушкіна; рэдкал.: Л.В. Леванцэвіч, Т.А. Кісель, Н.Р. Якубук. – Брэст: БрДУ, 2021. – С. 64–67.

113. Зайцава, К.А. Супастаўляльна-тыпалагічны аналіз структурных асаблівасцей прозвішчнай сістэмы Бешанковіцкага раёна Віцебскай вобласці / К.А. Зайцава // Беларуская мова і літаратура ў славянскім этнакультурным кантэксце : матэрыялы IV Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Віцебск, 23–24 кастрычніка 2024 г. / Віцеб. дзярж. ун-т ; рэдкал. Г.К. Семянькова (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2024. – С. 108–113.

114. Зіманскі, В.Э. Апавядальныя сказы са значэннем пабуджэння да дзеяння ў беларускай мастацкай прозе / В.Э. Зіманскі, Н.М. Суконкіна. // Ученые записки УО “ВГУ имени П.М. Машерова”: сборник научных трудов / Витеб. гос ун-т; редкол.: В.В. Богатырёва (гл. ред.) [и др.]. – Витебск: ВГУим. П.М. Машерова. – 2023. – Т. 37. – 188 с. – С. 158–162.

115. Зіманскі, В.Э. Асаблівасці папаўнення лексічнага складу беларускай мовы ўласнабеларускімі сродкамі ў канцы XX – пачатку XXI ст. / В.Э. Зіманскі // Беларуская мова і літаратура ў славянскім этнакультурным кантэксце: матэрыялы IV Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Віцебск, 23-24 кастрычніка 2024 г. / Віц. дзярж. ун-т; рэдкал.: Г.К. Семянькова (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск: ВДУ імя П.М. Машэрава, 2024. – 289 с. – С. 114–120.

116. Зіманскі, В.Э. Вывучэнне індывідуальна-аўтарскіх неалагізмаў: канцэптуальныя падыходы / В.Э. Зіманскі // Наука – образованию, производству, экономике : материалы 77-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 28 февраля 2025 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2025. – С. 200–204.

117. Зіманскі, В.Э. Грамадска-палітычная лексіка старабеларускіх помнікаў дзелавой пісьменнасці / В.Э. Зіманскі // Наука – образованию, производству, экономике : материалы 74-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 18 февраля 2022 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2022. – С.183–185.

118. Зіманскі, В.Э. Заключны этап рэспубліканскай алімпіяды : аналіз заданняў і парады (X клас) / В.Л. Варановіч, В.Э.Зіманскі, А.В. Шарапава // Беларуская мова і літаратура. – № 10 (252). – 2022. – С. 46–50.

119. Зіманскі, В.Э. Крыніцы беларускай музычнай тэрміналогіі / В.Э. Зіманскі. // Студзеньскія рэспубліканскія навуковыя чытанні “Жыццё, аддаанае Слову” (памяці кандыдата філалагічных навук дацэнта Генадзя Антонавіча Арцямёнка) : матэрыялы рэспубліканскай навуковай канферэнцыі, Віцебск, 26 студзеня 2022 г. / Віцеб. дзярж. ун-т ; рэдкал.: С.В. Мартынкевіч (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2022. – С. 15–19.

120. Зіманскі, В.Э. Моўныя формулы этыкету ў беларускіх народных песнях / В.Э. Зіманскі // Ученые записки УО “ВГУ имени П.М. Машерова”: сборник научных трудов / Витеб. гос ун-т; редкол.: В.В. Богатырёва (гл. ред.) [и др.]. – Витебск: ВГУ им. П.М. Машерова. – 2021. – Т. 33.– С. 136–145.

121. Зіманскі, В.Э. Неалагізмы, звязаныя са сферай інфармацыйных тэхналогій, у сучаснай беларускай мове / В.Э. Зіманскі // Наука – образованию, производству, экономике [Электронный ресурс] : материалы 76-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 1 марта 2024 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 204–207.

122. Зіманскі, В.Э. Пытальныя сказы са значэннем пабуджэння да дзеяння ў беларускай мастацкай прозе / В.Э. Зіманскі, Н.М. Суконкіна // Наука – образованию, производству, экономике [Электронный ресурс]: материалы 75 Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск,

3 марта 2023 г. / Витеб. гос. ун-т; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск: ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – 757 с. – С. 257–260. – Рэжымы доступу: <https://rep.vsu.by/handle/123456789/1230>; <https://conf.vsu.by/?p=1140>.

123. Зіманскі, В.Э. Рэалізацыя катэгорыі пабуджальнасці на лексічным узроўні ў беларускай мове // В.Э. Зіманскі, Н.М. Суконкіна // *Наука – образованию, производству, экономике* : материалы 74-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 18 февраля 2022 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2022. – С. 219–220.

124. Зіманскі, В.Э. Рэалізацыя семантыкі просьбы ў беларускай мове: структурна-камунікатыўны і прагматычны аспекты / В.Э. Зіманскі. // *Ученые записки УО “ВГУ имени П.М. Машерова”*: сборник научных трудов / Витеб. гос ун-т; редкол.: В.В. Богатырёва (гл. ред.) [и др.]. – Витебск: ВГУ имени П.М. Машерова. – 2024. – Т. 39. – 190 с. – С. 131–138.

125. Зіманскі, В.Э. Функцыянальная роля звароткаў у беларускай абрадавай паэзіі (семантыка-стылістычны і структурны аспекты) / В.Э. Зіманскі. // *Ученые записки УО “ВГУ имени П.М. Машерова”*: сборник научных трудов / Витеб. гос ун-т; редкол.: В.В. Богатырёва (гл. ред.) [и др.]. – Витебск: ВГУ им. П.М. Машерова. – 2022. – Т. 36. – № 2. – 194 с. – С. 111–122.

126. Зіманскі, В.Э. Экспрэсіўныя формы простых звароткаў у мове беларускай народнай песні / В. Э. Зіманскі / *Чтения имени А. С. Дембовецкого. 755-летию Могилева посвящается*: сб. ст. I Междунар. науч.-практ. конф.: в 2 ч. / М-во образования Респ. Беларусь, М-во науки и высш. образования Рос. Федерации, Белорус.-Рос. ун-т; редкол.: М. Е. Лустенков (гл. ред.) [и др.]. – Могилев: Белорус.-Рос. ун-т, 2022. – Ч. 1. – С. 478–483.

127. Зіманскі, В.Э. Этымалагічная характарыстыка беларускай будаўнічай лексікі / В.Э.Зіманскі. // *Наука – образованию, производству, экономике*: материалы 73-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 11 марта 2021 г. / Витеб. гос. ун-т; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск: ВГУ имени П.М. Машерова, 2021. – С. 223–225.

128. Кавалёва, А.А. Адлюстраванне якасцей чалавека ў фразеалагічных адзінках з кампанентам *Бог* / А.А. Кавалёва // *Молодость. Интеллект. Инициатива* : материалы XIII Международной научно-практической конференции студентов и магистрантов, Витебск, 25 апреля 2025 г. : в 2 т. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2025. – Т. 1. – С. 285–287.

129. Кавалёва, А.А. Біблейскія персанажы ў беларускай фразеалогіі А.А. Кавалёва // XIX Машеровские чтения: материалы международной научно-практической конференции студентов, аспирантов и молодых ученых, Витебск, 24 октября 2025 г. : в 2 т. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2025. – Т. 1. – С. 316–318.

130. Карпава, В.А. Семантычная апазіцыя «працавітасць – гультайства» ў народнай фразеалогіі Віцебшчыны / В.А. Карпава // *На пороге открытий* : материалы III Международной научно-практической конференции высокомотивированных и одаренных студентов, Витебск, 19 декабря 2023 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: С.В. Николаенко (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 93–95.

131. Коцікава, Д.А. Лексіка-семантычныя асаблівасці нацыянальна-маркіраваных нэймаў харчовых тавараў / Д.А. Коцікава // *На пороге открытий* : материалы III Международной научно-практической конференции высокомотивированных и одаренных студентов, Витебск, 19 декабря 2023 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: С.В. Николаенко (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 111–114.

132. Мартынкевіч, С.В. Анамастычная прастора сучасных вучэбных дапаможнікаў / С.В. Мартынкевіч // *Региональная ономастика: проблемы и перспективы исследования* : сборник научных статей / сост. : А.М. Мезенко [и др.] ; под научн. ред. А.М. Мезенко. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2022. – С. 311–315.

133. Мартынкевіч, С.В. Дысцыпліны прафесійна-метадычнага модуля ў сістэме сучаснай філалагічнай падрыхтоўкі студэнтаў // *Наука – образованию, производству, экономике : материалы 74-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 18 февраля 2022 г.* / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2022. – С. 196–197.

134. Мартынкевич, С.В. Знания как ценностный ориентир в аспекте компетентностного подхода к процессу образования / С.В. Мартынкевич, И.Б. Ачилова // *Научно-методическое сопровождение повышения квалификации педагогов: опыт, проблемы, перспективы : сборник тезисов VII Международной научно-практической конференции. 24-25 июня 2021 года, г. Могилёв* / редкол. : М. М. Жудро [и др.] ; под общ. ред. С.А. Данилевича. – Могилёв : МГОИРО, 2021. – С. 129–130.

135. Мартынкевіч, С.В. “І вершы, вам прывет складаю...” : дыдактычны патэнцыял вершаў М. Багдановіча пры навучанні беларускай мове / С.В. Мартынкевіч // *Роднае слова*. – 2021. – № 11. – С. 72–73.

136. Мартынкевіч, С.В. Лінгвакультуралагічны аспект навучання беларускай мове і яго рэалізацыя ў школьным падручніку / С.В. Мартынкевіч // *Филология в современной школе : традиции и инновации. Научно-практический журнал*. 2021. – № 3 (7). – С. 60–64.

137. Мартынкевіч, С.В. Маўленчая асоба вучня ў кантэксце сучаснай моўнай сітуацыі / С.В. Мартынкевіч // *Аксиология филологического образования в контексте подготовки педагога будущего [Электронный ресурс] : материалы междунар. науч.-практ. конф., посвящ. 85-летию со дня рождения проф. Л.А. Муриной, Минск, 22–23 марта 2021 г.* / Беларус. гос. ун-т ; редкол.: О.В. Проскалович (гл. ред.) [и др.]. – Минск : БГУ, 2022. – С. 114–120.

138. Мартынкевіч, С.В. Метапрадметны складнік дыдактычнага апарату сучасных вучэбных дапаможнікаў па беларускай мове / С.В. Мартынкевіч. // *Студзеньскія рэспубліканскія навуковыя чытанні “Жыццё, адданае Слову” (памяці кандыдата філалагічных навук дацэнта Генадзя Антонавіча Арцямёнка) : матэрыялы рэспубліканскай навуковай канферэнцыі, Віцебск, 26 студзеня 2022 г.* / Віцеб. дзярж. ун-т ; рэдкал.: С.В. Мартынкевіч (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2022. – С. 323–326.

139. Мартынкевіч, С.В. Нацыянальна-культурная семантыка назваў рэалій жыцця ў беларускай паэзіі // *Наука – образованию, производству, экономике : материалы 73-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 11 марта 2021 г.* / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2021. – С. 236–238.

140. Марчанка, Д.Г. Адапелятыўныя айконімы Лукомскай воласці. Гісторыя і сучаснасць / Д.Г. Марчанка // *Идеи. Поиски. Решения : материалы XIX Междунар. науч.-практ. конф., Минск, 14 нояб. 2025 г.* / Беларус. гос. ун-т ; редкол.: С.А. Важник (гл. ред.) [и др.]. – Минск : БГУ, 2025. – С. 91–95.

141. Марчанка, Д.Г. Айконімы адантрапанімнага паходжання (на матэрыяле назваў населеных пунктаў Лепельшчыны) / Д.Г. Марчанка // *Студенческие научные чтения : материалы Второй междунар.науч.-практ. конф., Минск, 13 февр. 2025 г. : сетевое электрон. изд.* / отв. ред. В.Д. Синяк. – Минск : МГЛУ, 2025. – С. 334–336. – URL : <https://e-lib.mslu.by/handle/edoc/17198>.

142. Марчанка, Д.Г. Айконімы віцебска-мінскага памежжа, якія ўзыходзяць да назваў прафесій / Д.Г. Марчанка // *На пороге открытий : материалы IV Международной научно-практической конференции высокомотивированных и одаренных студентов и учащихся, Витебск, 27 февраля 2025 г.* / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: С.В. Николаенко (гл. ред.) и [др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2025. – С.204–207.

143. Півавар, К.С. Актуальнасць канцэпцыі «культурнай пісьменнасці» Э. Хірша ў сучаснай лінгвістыцы і тэорыі міжкультурнай камунікацыі / К.С. Півавар // *Язык и межкультурная коммуникация: современные векторы развития: сборник научных статей*

по материалам II Международной научно-практической конференции, УО "Полесский государственный университет", г. Пинск, март 2021 г. / Министерство образования Республики Беларусь [и др.]; редкол.: В.И. Дунай [и др.]. – Пинск : ПолесГУ, 2021. – С. 349–353.

144. Півавар, К.С. Асвета ў беларускай этычнай канцэптасферы / К.С. Півавар // Лингвистика в диалоге с другими областями знаний: юрислингвистика и дискурсивная лингвистика, коммуникативная лингвистика и лингвокультурология: сборник научных статей / ВФ УО ФПБ "Международный университет "МИТСО"; редкол.: В.А. Маслова (гл. ред.) [и др.]. – Витебск, 2022. – С. 123–128.

145. Півавар, К. "Браму скарбаў сваіх адчыняю...": канцэпт *жыццё* ў індывідуальна-аўтарскай карціне свету М. Гарэцкага / К. Півавар // Роднае слова. – 2023. – № 2. – С. 27–30.

146. Півавар, К.С. Вербалізацыя канцэпту «беларускі народ» у творчасці У. Караткевіча / К.С. Півавар // Нацыянальны характар і спосабы яго ўвасаблення ў культуры і мове ва ўмовах мультыкультурнага асяроддзя [Электронны ресурс] : электрон. сб. материалов междунар. науч. конф., Полоцк, 19–20 ноября 2020 г. / Полоц. гос. ун-т ; редкол.: Н.В. Нестер, С.М. Лясович, К.А. Шарова (отв. секретарь). – Новополоцк : Полоц. гос. ун-т, 2022. – С. 110–114.

147. Півавар, К.С. Віншавальны тэкст як аб'ект лінгвакультуралагічнага даследавання / К.С. Півавар // Студзеньскія рэспубліканскія навуковыя чытанні "Жыццё, аддаанае Слову" (памяці кандыдата філалагічных навук дацэнта Генадзя Антонавіча Арцямёнка) : матэрыялы рэспубліканскай навуковай канферэнцыі, Віцебск, 26 студзеня 2022 г. / Віцеб. дзярж. ун-т ; рэдкал.: С.В. Мартынкевіч (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2022. – С. 168–171.

148. Півавар, К. Гістарычная памяць як дамінанта беларускай ментальнасці: аб'ектывацыя ў мове і тэксце / К. Півавар // Беларуская думка. – 2022. – № 4. – С. 36–40.

149. Півавар, К.С. Гумарыстычныя жанры як крыніца лінгвакраіназнаўчай інфармацыі / К.С. Півавар // Наука – образованию, производству, экономике : материалы 73-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 11 марта 2021 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2021. – С. 246–248.

150. Півавар, К.С. "Дзе быць, там трэба рабіць": праца ў канцэптуальнай карціне свету беларусаў / К.С. Півавар // Роднае слова. – 2022. – №10. – С. 64–68.

151. Півавар, К.С. З вопыту складання беларускага лінгвакраіназнаўчага слоўніка / К.С.Півавар // Беларуская лінгвістыка. – 2021 – Вып. 87. – С. 63–72.

152. Півавар, К. Канцэпт *дабрабыт* у моўнай карціне свету беларусаў / К. Півавар // Беларуская думка. – 2023. – № 3. – С.100–104.

153. Півавар, К. Канцэптасфера эмоцый у апавяданнях Янкі Маўра / К. Півавар // Роднае слова. – 2023. – № 5. – С. 54–57.

154. Півавар, К.С. Канцэпты духоўнай культуры беларусаў у лексікаграфічным апісанні / Г.А. Арцямёнак, К.С. Півавар // Традыцыі і сучасны стан культуры і мастацтваў : зб. навук. арт. Вып. 3 / гал. рэд. А.І. Лакотка; Цэнтр даследаванняў беларускай культуры, мовы і літаратуры НАН Беларусі. – Мінск : Права і эканоміка, 2022. – С. 271–275.

155. Півавар, К.С. Канцэпты-рэгулятывы ў моўнай карціне свету беларусаў / Півавар К.С. // Наука – образованию, производству, экономике : материалы 74-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 18 февраля 2022 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2022. – С. 203–205.

156. Півавар, К. Коды беларускай лінгвакультуры ў паэзіі Максіма Багдановіча / К. Півавар // Роднае слова. – 2021. – № 11. – С. 55–57.

157. Півавар, К.С. Культурная канатацыя беларускай лексікі як рэпрэзентацыя нацыянальнай моўнай карціны свету / Півавар К.С. // Весці БДПУ. Серыя 1. Педагогіка. Псіхалогія. Філалогія. – 2021. – № 4. – С. 70–73.

158. Півавар, К.С. Рэканструкцыя канцэпту *здароўе* на матэрыяле розных тыпаў дыскурсу / К.С. Півавар // Веснік Магілёўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя А.А. Куляшова. – 2023. – №1(61). – С. 105–109.

159. Півавар, К.С. Трыангуляцыйны падыход як актуальны аспект этналінгвістычных даследаванняў / К.С. Півавар // Этналінгвістыка і традыцыйная культура: дыяхранічны і сінхранічны аспекты міжмоўнага ўзаемадзеяння: зб. навук. арт. / НАН Беларусі, Цэнтр даслед. беларус. культуры, мовы і літ., Ін-т мовазнаўства імя Якуба Коласа; пад рэд. Т.М. Аліферчык, Г.В. Алексеевіч. – Мінск: Беларуская навука, 2024. – С. 174–179.

160. Півавар, К.С. Фразеалагічныя адзінкі ў сучаснай камунікацыі: роля ў фарміраванні і рэпрэзентацыі моўнай карціны свету беларусаў / К.С. Півавар // Славянская фразеология и паремиология. Культурное наследие и со-временность : сборник научных статей / редкол. : Е.В. Ничипорчик (отв. ред.) [и др.] ; Гомельский гос. ун-т им. Ф. Скорины ; Представительство Россотрудничества в Республике Беларусь, Российский центр науки и культуры в Гомеле. – Гомель : ГГУ им. Ф. Скорины, 2022. – С. 221–225.

161. Півавар, К. Этапы падрыхтоўкі лінгвістычнага даследавання школьнікаў (на прыкладзе вывучэння мовы твораў Васіля Быкава) / К. Півавар // Роднае слова. – 2024. – № 5. – С. 54–57.

162. Півавар, К.С. Якуб Колас і яго спадчына ў асвятленні тэорыі прэцэдэнтнасці / К.С. Півавар // Вялікі пясняр беларускага народа Якуб Колас – адзін са стваральнікаў сучаснай беларускай літаратурнай мовы: зб. навук. арт. / Нац. акад. навук Беларусі, Цэнтр даслед. беларус. культуры, мовы і літ., Ін-т мовазнаўства імя Якуба Коласа. – Мінск : Беларуская навука, 2023. – 340 с. – С.64–73.

163. Радзюль, В.Ю. Адлюстраванне асаблівасцей ландшафту ў мікратапанімічнай сістэме Беларускага Паазер'я / В.Ю. Радзюль // Беларуская лінгвістыка. – 2025. – Вып. 94. – С. 106–115.

164. Радзюль, В.Ю. Беларускамоўны нэймінг у сферы вытворчасці, бізнесу і турызму: структурна-семантычныя асаблівасці і лінгвапрагматычны патэнцыял / В.Ю. Радзюль // «НИРС 2024»: сб. науч. раб. студентов Республики Беларусь / редкол.: А.Г. Баханович (пред.) [и др.]. – Минск, 2025. – С. 474.

165. Радзюль, В.Ю. Камунікатыўная эфектыўнасць беларускамоўных нэймаў у сферы вытворчасці, бізнесу і турызму / В.Ю. Радзюль // Наука – образованию, производству, экономике [Электронный ресурс] : материалы 76-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 1 марта 2024 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 240–243.

166. Радзюль, В.Ю. Лексіка-семантычная характарыстыка беларускамоўных назваў гандлёвых і турыстычных аб'ектаў / В.Ю. Радзюль // Беларуская мова, літаратура, культура і свет: праблемы рэпрэзентацыі : зборнік навуковых артыкулаў па выніках IV Міжнар. навук. канф., Мінск, 30 лістап. 2022 г. – Мінск : МДЛУ, 2024. – С. 87–91.

167. Радзюль, В.Ю. Лексіка-семантычныя асаблівасці беларускамоўных нэймаў у сферы бізнесу і паслуг / В.Ю. Радзюль; навук. кіраўнік А.С. Дзядова // XVII Машеровские чтения : материалы международной научно-практической конференции студентов, аспирантов и молодых ученых, Витебск, 20 октября 2023 г. : в 2 т. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – Т. 1. – С. 193–196.

168. Радзюль, В.Ю. Лінгвапрагматычная спецыфіка беларускамоўных нэймаў у сферы вытворчасці, бізнесу і турызму / В.Ю. Радзюль // Молодежь XXI века: образование,

наука, инновации: материалы X Международной конференции студентов, аспирантов и молодых ученых, Витебск, 8 декабря 2023 г. – Витебск: ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – С. 98–100.

169. Радзюль, В.Ю. Мікратапанімія Беларусі як аб’ект навуковых даследаванняў / В.Ю. Радзюль // Наука – образованию, производству, экономике : материалы 77-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 28 февраля 2025 г. – Витебск : ВГУ имени П. М. Машерова, 2025. – С. 229–232.

170. Радзюль, В. Ю. Мікратапонімы Беларускага Паазер’я, абумоўленыя гаспадарчай дзейнасцю чалавека / В. Ю. Радзюль // Региональная ономастика: проблемы и перспективы исследования : сб. науч. ст. – Витебск : ВГУ имени П. М. Машерова, 2025. – С. 266–271.

171. Радзюль, В. Ю. Рэгіянальныя асаблівасці беларускамоўнага нэймінгу ў сферы вытворчасці, бізнесу і турызму / В. Ю. Радзюль // Беларуская мова і літаратура ў славянскім этнакультурным кантэксце : матэрыялы IV Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Віцебск, 23-24 кастрычніка 2024 г. – Віцебск : ВДУ імя П. М. Машэрава, 2024. – С. 221–226.

172. Радзюль, В.Ю. Структурна-семантычныя асаблівасці беларускамоўных нэймаў у сферы вытворчасці / В.Ю. Радзюль // Региональная ономастика: проблемы и перспективы исследования: сборник научных статей / [редкол.: Ю.В. Дулова [и др.]. – Витебск: ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – С. 132–136.

173. Радзюль, В.Ю. Фразеалагізмы лацінскага і грэчаскага паходжання ў беларускай мове / В.Ю. Радзюль // Студзеньскія рэспубліканскія навуковыя чытанні “Жыццё, адданае Слову” (памяці кандыдата філалагічных навук дацэнта Генадзя Антонавіча Арцямёнка) : матэрыялы рэспубліканскай навуковай канферэнцыі, Віцебск, 26 студзеня 2022 г. / Віцеб. дзярж. ун-т; рэдкал.: С.В. Мартынкевіч (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск: ВДУ імя П.М. Машэрава, 2022. – С. 81–84.

174. Рымша, У.А. Асаблівасці семантызацыі рэлігійнага светапогляду беларусаў у дыялектнай фразеалогіі Віцебшчыны / У.А. Рымша // XVI Машеровские чтения : материалы международной научно-практической конференции студентов, аспирантов и молодых ученых, Витебск, 21 октября 2022 г. : в 2 т. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2022. – Т. 2. – С. 206–208.

175. Рымша, У.А. Семантызацыя адмоўных рыс характару і паводзін чалавека ў дыялектнай фразеалогіі Віцебшчыны / У.А. Рымша // Молодость. Интеллект. Инициатива: материалы XI Международной научно-практической конференции студентов и магистрантов, Витебск, 21 апреля 2023 г. : в 2 т. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. — Т. 1.– С. 358–360.

176. Рымша, У.А. Фразеалагічныя адзінкі з кампанентам *вочы* ў народных гаворках Віцебшчыны / У.А. Рымша // Молодость. Интеллект. Инициатива : материалы X Международной научно-практической конференции студентов и магистрантов, Витебск, 22 апреля 2022 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2022. – С.243–245.

177. Рымша, У.А. Фразеалагічныя адзінкі з саматычным кампанентам у дыялектнай мове Ушаччыны / У.А. Рымша // Язык и культура как национальное достояние в поликультурном пространстве: материалы VIII межвузовской научно-практической конференции курсантов и студентов, Минск, 18 марта 2022 г. / Воен. акад. Респ. Беларусь; под ред. С.С. Хоронко. – Минск: ВА РБ, 2022. – С. 54.

178. Семянькова, Г.К. Асаблівасці жаночага іменніка Віцебска ў перыяд 2006–2010 гг. / Г.К. Семянькова // Актуальныя праблемы сучаснага літаратурнага працэсу :

матэрыялы Рэсп. навук.-практ. канф., 17 лістап. 2021 г. / Брэсц. дзярж. ун-т імя А.С. Пушкіна ; рэдкал.: З.П. Мельнікава (адк. рэд.) [і інш.]. – Брэст : БрДУ, 2022. – С. 203–205.

179. Семянькова, Г.К. Месца дыялектнай вясельнай лексікі ў культуры беларускага народа / Г.К. Семянькова // *Наука – образованию, производству, экономике* [Электронный ресурс] : материалы 75 Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 3 марта 2023 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – С. 289–291.

180. Семянькова, Г.К. Народна-дыялектныя фразеалагізмы Віцебшчыны з рэальным вобразам / Г.К. Семянькова // *Наука – образованию, производству, экономике* [Электронный ресурс] : материалы 76-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 1 марта 2024 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 246–248.

181. Семянькова, Г.К. Неафіцыйныя назвы водных аб'ектаў на тэрыторыі Віцебскай вобласці / Г.К. Семянькова // *Аксиологический диапазон художественной литературы : сборник научных статей* / Витеб. гос. ун-т ; под науч. ред. С.В. Николаенко, Т.П. Слесаревой, Е.В. Крикливец. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 274–278.

182. Семянькова, Г.К. Першасныя прозвішчы жыхароў Віцебшчыны: структурны і семантычны аспекты / Г.К. Семянькова // *Региональная ономастика: проблемы и перспективы исследования : сборник научных статей* / сост.: А.М. Мезенко [и др.] ; под науч. ред. А.М. Мезенко. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2022. – С. 190–194.

183. Семянькова, Г.К. Рэгіянальныя парэміялагічныя адзінкі як крыніца інфармацыі пра сямейна-каштоўнасныя арыенціры беларусаў / Г.К. Семянькова // *Беларуская мова і літаратура ў славянскім этнакультурным кантэксце : матэрыялы IV Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі, Віцебск, 23-24 кастрычніка 2024 г.* / Віцеб. дзярж. ун-т ; рэдкал.: Г.К. Семянькова (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2024. – С. 238–244.

184. Семянькова, Г.К. Рэгіянальныя фразеалагізмы з кампанентам-онімам: склад, семантыка, утварэнне / Г.К. Семянькова // *Региональная ономастика: проблемы и перспективы исследования : сборник научных статей* / редкол. : Ю.В. Дулова [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – С. 152–157.

185. Семянькова, Г.К. Структурныя асаблівасці простых мікратапонімаў Віцебшчыны / Г.К. Семянькова // *Наука – образованию, производству, экономике* : материалы 73-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 11 марта 2021 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2021. – С. 255–257.

186. Семянькова, Г.К. Стылістычная роля фонасемантычных сродкаў у творах Алеся Разанава / Г.К. Семянькова, Я.В. Барысевіч // *Язык как ценность бытия: сб. науч. тр. в честь юбилея проф. Марии Иосифовны Конюшкевич* / ГрГУ им. Янки Купалы ; ред. кол. : Т. А. Пивоварчик (гл. ред.), И.И. Минчук, А.В. Зезюлевич. – Гродно : ГрГУ, 2023. – С. 322–328.

187. Семянькова, Г.К. Сучасная мікратапанімія Віцебшчыны: паміж захадам і ўсходам / Г.К. Семянькова // *Региональная ономастика: проблемы и перспективы исследования : сборник научных статей* / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Т.П. Слесарева (отв. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П. М. Машерова, 2025. – С. 288–294.

188. Семянькова, Г.К. Сучасная мікратапанімія Віцебшчыны: семантычны аспект / Г.К. Семянькова // *Беларуская мова – галоўная гісторыка-культурная каштоўнасць нацыі і дзяржавы (да 95-годдзя Інстытута мовазнаўства імя Якуба Коласа)* : зб. навук. арт. / Нац. акад. навук Беларусі, Цэнтр даслед. беларус. культуры, мовы і літ., Ін-т мовазнаўства імя

Якуба Коласа ; пад агул. рэд. І.Л. Капылова ; навук. рэд. І.У. Ялынцава. – Мінск : Беларуская навука, 2025. – С. 87–93.

189. Семянькова, Г.К. Устойлівыя адзінкі, што характарызуюць чалавека, у гаворках жыхароў Віцебшчыны / Г.К. Семянькова // *Наука – образованию, производству, экономике : материалы 74-й Региональной научно-практической конференции преподавателей, научных сотрудников и аспирантов, Витебск, 18 февраля 2022 г.* / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2022. – С. 212–213.

190. Семянькова, Г.К. Фразеалагізмы з семай ‘паводзіны чалавека’ ў гаворках жыхароў Віцебшчыны / Г.К. Семянькова // *Студзеньскія рэспубліканскія навуковыя чытанні “Жыццё, адданае Слову” (памяці кандыдата філалагічных навук дацэнта Генадзя Антонавіча Арцямёнка) : матэрыялы рэспубліканскай навуковай канферэнцыі, Віцебск, 26 студзеня 2022 г.* / Віцеб. дзярж. ун-т ; рэдкал.: С.В. Мартынкевіч (адк. рэд.) [і інш.]. – Віцебск : ВДУ імя П.М. Машэрава, 2022. – С. 130–133.

191. Семянькова, Г.К. Фразеалагічныя адзінкі як сродак характарыстыкі фізічных уласцівасцей чалавека ў гаворках Віцебшчыны / Г.К. Семянькова // *Актуальные проблемы славянской фразеологии и паремиологии: сб. науч. статей / редкол. : Е. В. Ничипорчик (отв. ред.) [и др.] ; Гомельский гос. ун-т им. Ф. Скорины.* – Гомель : ГГУ им. Ф. Скорины, 2023. – С. 311–315.

192. Станкевіч, П.С. Асаблівасці дэрывацыі новых пазаслоўнікавых намінацый, якія функцыянуюць у маўленні сучаснай моладзі / П.С. Станкевіч // *Молодость. Интеллект. Инициатива: материалы XI Международной научно-практической конференции студентов и магистрантов, Витебск, 21 апреля 2023 г. : в 2 т.* / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – Т. 1. – С. 370–371.

193. Станкевіч, П.С. Пазаслоўнікавая лексіка, звязаная з камп’ютарнымі тэхналогіямі, у мове сучасных СМІ / П.С. Станкевіч // *Адукацыйна-выхаваўчы патэнцыял творчасці класікаў беларускай літаратуры : зб. навук. арт. / Брэсц. дзярж. ун-т імя А. С. Пушкіна ; рэд. Н. Р. Якубук [і інш.].* – Брэст : БрДУ, 2023. – С.143–147.

194. Станкевіч, П.С. Слэнгавыя словы ў маўленні сучаснай беларускай моладзі: паходжанне, функцыянаванне і спосабы ўтварэння / П.С. Станкевіч; навук. кіраўнік А.С. Дзядова // *XVII Машеровские чтения : материалы международной научно-практической конференции студентов, аспирантов и молодых ученых, Витебск, 20 октября 2023 г. : в 2 т.* / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – Т. 1. – С.208–210.

195. Хрыпач, А.М. Адлюстраванне маральных норм у рэгіянальнай фразеалогіі / А.М. Хрыпач // *Молодость. Интеллект. Инициатива : материалы XI Международной научно-практической конференции студентов и магистрантов, Витебск, 21 апреля 2023 г.* / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – Т. 1. – С. 378–379.

196. Хрыпач, А.М. Асаблівасці функцыянавання выклічнікавых фразем у народна-дыялектнай мове / А.М. Хрыпач // *На пороге открытий : материалы IV Международной научно-практической конференции высокомотивированных и одаренных студентов и учащихся, Витебск, 27 февраля 2025 г.* / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: С.В. Николаенко (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2025. – С. 273–275.

197. Хрыпач, А.М. Беларуская рэгіянальная фразеалогія як адлюстраванне культуры, гісторыі народа / А.М. Хрыпач // *XVI Машеровские чтения : материалы международной научно-практической конференции студентов, аспирантов и молодых ученых, Витебск, 21 октября 2022 г. : в 2 т.* / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2022. – Т. 2. – С. 229–230.

198. Хрыпач, А.М. З’ява сінаніміі ў рэгіянальнай фразеалогіі Віцебшчыны і Магілёўшчыны / А.М. Хрыпач, Г.К. Семянькова // *XVII Машеровские чтения : материалы*

международной научно-практической конференции студентов, аспирантов и молодых ученых, Витебск, 20 октября 2023 г. : в 2 т. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2023. – Т. 1. – С. 215–217.

199. Хрыпач, А.М. Рэгіянальная фразеалогія як адлюстраванне менталітэту беларусаў / А.М. Хрыпач // Язык и культура как национальное достояние в поликультурном пространстве : материалы X Межвузовской научно-практической конференции курсантов и студентов, Минск, 18 марта 2024 г. ; под ред. С.С. Хоронко. – Минск: ВА РБ, 2024. – С. 113–114.

200. Хрыпач, А.М. Рэгіянальная фразеалогія як сродак адлюстравання светапогляду беларусаў / А.М. Хрыпач // На пороге открытий : материалы III Международной научно-практической конференции высокомотивированных и одаренных студентов, Витебск, 19 декабря 2023 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: С.В. Николаенко (гл. ред) и [др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 243–245.

201. Хрыпач, А.М. Рэгіянальныя фразеалагічныя адзінкі з фаўністычным кампанентам / А.М. Хрыпач // Молодость. Интеллект. Инициатива : материалы X Международной научно-практической конференции студентов и магистрантов, Витебск, 22 апреля 2022 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2022. – С. 267–268.

202. Хрыпач, А.М. Рэпрэзентацыя маўленчых паводзін чалавека ў рэгіянальнай і літаратурнай фразеалогіі / А.М. Хрыпач // Молодость. Интеллект. Инициатива : материалы XIII Международной научно-практической конференции студентов и магистрантов, Витебск, 25 апреля 2025 г. : в 2 т. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2025. – Т. 1. – С. 367–368.

203. Хрыпач, А.М. Сінанімія ў рэгіянальнай фразеалогіі Віцебшчыны і Гродзеншчыны / А.М. Хрыпач // XIX Машеровские чтения : материалы международной научно-практической конференции студентов, аспирантов и молодых ученых, Витебск, 24 октября 2025 г. : в 2 т. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2025. – Т. 1. – С. 373–376.

204. Шаўчанка, З.В. Запазычаныя назвы новых прафесій у сферы эканомікі і бізнесу / З.В. Шаўчанка // На пороге открытий : материалы IV Международной научно-практической конференции высокомотивированных и одаренных студентов и учащихся, Витебск, 27 февраля 2025 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: С.В. Николаенко (гл. ред) и [др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2025. – С.292–295.

205. Шаўчанка, З.В. Новыя намінацыі, звязаныя з арганізацыяй і кіраваннем бізнесу / З.В. Шаўчанка // XIX Машеровские чтения : материалы международной научно-практической конференции студентов, аспирантов и молодых ученых, Витебск, 24 октября 2025 г. : в 2 т. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: Е.Я. Аршанский (гл. ред.) [и др.]. — Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2025. — Т. 1. –380–381.

206. Шчаглова, А.У. Сацыякультурная спецыфіка найменняў асоб паводле роду дзейнасці і прафесіі ў сучасным публіцыстычным дыскурсе / А.У. Шчаглова // На пороге открытий : материалы III Международной научно-практической конференции высокомотивированных и одаренных студентов, Витебск, 19 декабря 2023 г. / Витеб. гос. ун-т ; редкол.: С.В. Николаенко (гл. ред) и [др.]. – Витебск : ВГУ имени П.М. Машерова, 2024. – С. 254–257.

ДАДАТАК Б

Пералік актаў укаранення вынікаў НДР

1. Акт аб укараненні манаграфіі Дзядовой А.С. “Мастацкі тэкст як крыніца лінгвакраізнаўчай інфармацыі” (2022 г.) у вучэбны працэс (ад 15.05.2023 г.).

2. Акт аб укараненні ў вучэбным працэсе распрацоўкі “Лексікаграфічнае апісанне народна-дыялектнай фразеалогіі Віцебшчыны” (“Слоўнік дыялектнай фразеалогіі Віцебшчыны”, 2025 г.) (ад 31.10.2025 г.).

3. Акт аб выкарыстанні ў вучэбным працэсе ВДУ імя П.М. Машэрава распрацоўкі “Методыка фарміравання сацыякультурнай кампетэнцыі студэнтаў на аснове лінгвакраізнаўчага кампанента” (ад 27.11.2025 г.).